

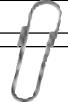
Vaduguns

Otrdiena ● 2018. gada 9. janvāris

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Pirmais gada mazulis 10.

Īsziņas

Saņem dāvinājumu

2017.gada nogalē tapušā Latgales latviešu kongresa un Latvijas valsts simtgades lielieskanojuma Ingas Ābeles romāna "Klūgu mūks" radio lasījumi nu būs pieejami vēl plašākam interesentu lokam visā Latvijā – Latvijas bibliotēkām un Latvijas Neredzīgo biedrībai uzdāvināti 300 lasījumu eksemplāri CD formātā. Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule, jautāta, vai CD jau ir pieejams Balvos, paskaidroja, ka vēl nav, bet būs jau tuvākajā laikā.

Iespēja Latgales jauniešiem

Līdz 18.janvārim Latgales jauniešiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem ir iespēja piedalīties fotokonkursā "Latgales simtgades ainavu ceļi jauniešu acīm", kura mērķis ir apzināt un izpētīt Latgales plānošanas reģiona teritorijā esošās nacionālā, reģionālā un vietējā līmena nozīmes dabas bagātības, izceļot nozīmīgākos un ainaiskākos objektus (ainavas, parkus, dabas piemineklus, kultūrvēsturiskus objektus u.c.), tādā veidā veicinot lokālo patriotismu un popularizējot Latgales reģionu kopumā (www.lpr.gov.lv).

Varēs atbildēt tiešsaistē

Ar 8.janvāri iedzīvotāji, kuri piedalīsies Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) darbaspēka aptaujā, varēs atbildēt tiešsaistē. Šādu jaunu iespēju CSP piedāvās paralēli līdzšinējām aptaujas metodēm - intervijām respondenta dzīvesvietā un telefonintervijām. Darbaspēka apsekojums ir viena no CSP nozīmīgākajām aptaujām, kurā novērtē nodarbināto iedzīvotāju, bezdarbnieku un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju skaitu, nodarbināto iedzīvotāju sadalījumu pa nozarēm, profesijām, izglītības līmeniem, nostrādāto stundu skaitu u.c. svarīgus darba tirgus raksturojošus rādītājus.

Sacentītiesies volejbolisti

13.janvāri Balvu pamatskolas sporta zālē spēkiem mērošies viršeši "Atzeles" līgas volejbola turnīrā: plkst. 10.00 Baltinava – Alūksne; plkst. 11.30 Baltinava – Lītene; plkst. 13.00 Alūksne – Balvi; plkst. 14.30 Lejasciems – Lizums; plkst. 16.00 Lizums – Lītene; plkst. 17.30 Lejasciems – Balvi.

Nākamajā
Vadugūnā

- Izvēlas ceļojumus, brauc uz Krieviju un vēl...
Ar ko īpašs janvāris?

- Arī ziemā var labi atpūsties
Kas jauns tūrisma jomā?

Foto - Z. Logina

Vai esam pazīstami? Šķilbēnu Iniciatīvu centrā "Zvanīni" bērni bija tērušies visdažādākajās maskās. Bija princis un princeses, dažādi pasaku tēli, bet visus vienoja kopīgs darbošanās prieks.

Zinaida Logina

Aizvadītajā svētdienā Šķilbēnu Iniciatīvu centrā "Zvanīni" valdīja rosība. Māmiņas bērniem palīdzēja uzgērbt maskas, jau sapucētie pozēja ģimenes foto albumiem, bet vismazākie spēlējās ar baloniem un vienkārši priečājās.

Prieku var radīt dažādi, bet aizraujošus svētkus gan sev, gan bērniem var radīt ar pārgēršanos, masku uzlikšanu, dejām un rotaļām. Un šīs karnevālu laiks ir klāt! Kultūras centra "Rekova" vadītāja Inese Lāce atklāja, ka darboties ar bērniem viņai ļoti patik: "Mums šī ir jauka tradīcija, kas notiek jau sesto gadu. Katrs zinām, ka māmiņas meitenēm bieži vien iegādājušās princešu kleitas. Kur tās uzvilk? Nu, protams, šī ir tā reize, kad jādodas uz karnevālu! Divas stundas mēs visi kopā iesim rotaļās, piedalīsimies atrakcijās, baudīsim cienastu." Viņa piebilst, ka māmiņu klātbūtnē ir pēc brīvas izvēles: "Ja mazajiem apniks vai gribēs mājās, zvanīšu, un māmiņas varēs nākt pēc bērniem." Taču par apnikšanu nevar būt ne runas. Lielākie bērni jau uzskaita saplūsošus balonus, bet mazākajiem blīķīši sagādā skajus smieklus. Šogad tēma bija "Karnevāls pilī", un uz to ieradās dažādi pasaku tēli - dzīvnieki,

princeses, liekot lietā katrs savu izdomu. "Meita Annika šoreiz izvēlējās būt puķu princese, gatavojās jau savlaikus. Es atbalstu šādus pasākumus, apmeklējam visus. Bijām karnevālā Upītē, tur uzvilkām citādu tēru. Bērnu maskās Upītē bija daudz," pastāstīja Annikas māmiņa Kristīne Jurāne. Viņai piekrita arī Inta Ločmele, kura šurp atnākusi ar astoņgadīgo princi Andžeju un trīsgadīgo princesi Beatrixi. "Bērniem vajadzīgas šādas izklaides. Es dosos prom uz šo laiku, jo viņiem patīk pabūt vieniem. Arī mājās meitenes spēlē pārgēršanos - nu ir tā reize, kad var izpausties," teica Inta. Pelīte Ramona Romanova šurp atnākusi ar māsiņu Danu un brālīti Aleksandru, bet mājās palicis brālītis Ivo, jo vēl esot mazīnš. Sabīnei, kura ir zilā lapsa, karnevāli ļoti patik, un šis esot jau trešais karnevāls. Žans Sederiks Spridzāns iejutās kraukļa Abraksa lomā no "Mazās raganiņas", bet viņa māsa Megija bija lapsiņa no pasakas par lapsu un vilku. "Katrā pilī notiek pucēšanās, katrā pilī ir kāds noslēpums. Arī mēs mēgināsim izveidot kādu figūru no papīra," mudināja vadītāja, par darbošanos solot saldumus. Un top tēri, gari krokodili, un visiem ir jautri. Rotajas un spēles ir tās, kas ne tikai izklaidē, bet arī palīdz izzināt, labāk izprast skaitļu, burtu un valodas pasauli.

Iepriecina
sociālo
iestāžu
iemīt-
niekus.

6. lpp.

Uz
Balviem
atceļo
unikāla
Iustra no
Amerikas.

9. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
312 dienas!

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Aizvadītais gads manā darba mūžā paliks ipaša atmiņā. Tas bija garš: sākumā ar sāpēm, tad ar trīsreiz izbaudītu pavasari, ikrīta peldēm pat lietū, ar laiku grāmatu lasīšanai, apzinātības, klusuma praksēm, meditācijām, skrējiem un pagarinātu rudenī pie Atlantijas okeāna. Jo nestrādāju. Izoperēja labās rokas īkšķa kauliņu. Kāds dators, kāda rakstīšana, ja rokas kustības ierobežotas? Visiem mājas darbiem trenēju kreiso roku, pat mašīnas ātrumkloķi slēdz ar kreiso, pukstot, ka auto vajadzēja iegādāties ar automātisko ātrumkārbu. Taču tas netraucēja baudīt dzīvi citās tās izpausmēs. Sanēmu kārtējo diplому par divu gadu mācībām dziedniecības akadēmijā, kur strādāju pie diplomdarba par miesas, gara un dvēseles līdzsvaru. Biju daudzos sporta, izglītības kursos, semināros, nometnēs, paceļoju pa pasauli. Iemācījos vēl un vēlreiz pasmiesties pati par sevi, savu neveiklību kādās situācijās. Man netik darbošanās virtuvē, neprotu rokdarbus, arī TV nav mana izklaide. Māja un mīksts divāns nevilina. Kas atliek? Pareizi, iet uz darbu un strādā! Paldies tiem, kuri man šajā laikā rakstīja, zvanīja, kuri atcerējās mani ne tikai kā žurnālisti. Tāpēc esmu atvērusi acis un ausis visam jaunajam, bet darba dienasgrāmatā, domājot par plašāku dzīves redzējumu, ierakstījusi: "Nekad nepaliec savā šī briža kompetences apli!" Jo laime nav tikai savu mērķu, sapņu piepildījums. Laime ir spēja dalities. Un es dališos ar jums caur saviem rakstiem avīzes slejās. Gaidu jaunumus, ziņas, notikumus un dzīvesstāstus. Telefona numurs un e-pasts nav mainījies. Uz sadarbību!

Latvija

Palielinās atalgojumu. Šogad palielināt atalgojumu vismaz dažiem darbiniekiem ieplānojuši 40% darba devēju, liecina personāla atlases uzņēmuma "CV-Online Latvia" veiktā aptauja. Salīdzinot ar iepriekšējos gados veiktais aptaujām, to darba devēju skaits, kas plāno palielināt savu darbinieku atalgojumu, ir līdzīgs - apmēram 40%. Mazāks ir darba devēju skaits, kas atalgojumu plāno samazināt – šajā gadā aptaujā to norādīja tikai 1%. Gandrīz puse jeb 46% darba devēju darbinieku atalgojumu plāno saglabāt līdzīnējā līmenī.

Publisko nodokļu parādniekus. Jaunākajā Valsts ieņēmumu dienesta publiskotajā nodokļu parādniekū sarakstā pagājušā gada decembrī ievērojamā skaitā parādījušies bijušie un tagadējie tiesu izpildītāji, notāri, maksātnespējas administratori un advokāti. Minēto profesiju pārstāvji, kas atrodas nodokļu parādniekū sarakstā, lielākoties esot deklarējuši saimnieciskās darbības gaitā maksājamas nodokļu saistības, taču maksājumus nav veikuši laikus, bet atsevišķiem sarakstā esošajiem minēto profesiju pārstāvjiem parāds veidojies arī nodokļu kontroles dēļ.

Jūra nograuz krastus. Kopš vētras, kad jūra aptuveni par 10 metriem nograuz krastu un nopietni sabojāja Ziemeļu fortus, apmeklētāji, lai postažu redzētu savām acīm, turp plūst straumēm. Liepājnieki un pilsētas viesi, lai aplūkotu jūras *izgrauzo* krastu, nopietni apdraud savu veselību un pat dzīvību. Krasts nogruvis un jūrā ieskalots aptuveni 10 metrus – aiz fortiem vairs nav ne stāvkrasta, ne pludmales, viļņi skalojas tieši pret vēsturiskajām būvēm. Vairākas no tām jau sagāzušās, zeme daudzviet ieplaisājusi.

Jālikvidē melnie punkti. Par ceļu satiksmi atbildīgajām institūcijām jāapkopo precīza informācija par negadījumiem, tās analīzē jābalsta ceļu satiksmes drošības attīstība, jāsakārto melno punktu likvidēšanas process, jānodrošina pietiekama satiksmes dalībnieku kontrole un jāvērtē informatīvo kampaņu ietekme uz sabiedrības paradumu maiņu. Tā pēc revizijas ceļu satiksmes drošības jomā secinājusi Valsts kontrole. Līdz ar to valsts kontrole uzdevusi "Latvijas Valsts ceļiem" gada laikā izveidot kontroles sistēmu, kā notiek "melno punktu" likvidēšana.

(No publikācijām [tvnet.lv](#), [apollo.lv](#), [leta.lv](#))

Uzmanības lokā – medicīna Meklējam atbildes uz jūsu jautājumiem

Maruta Sprudzāne

Aizvadītā gada nogalē Balvu slimnīcā notika iedzi-votājā tikšanās ar Saeimas deputātiem, kurā piedalījās arī Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības vadiba. Sarunas laikā klātesošie uzdeva jautājumus, saistītus galvenokārt ar veselības jomu.

Kāpēc uz laukiem nevēlas nākt strādāt gados jaunie ārsti? Ko varētu darīt, lai viņus ieinteresētu?

LĪGA KOZLOVSKA, Saeimas deputāte, ģimenes ārste Balvos:

-Lauku pagastos infrastruktūra ir tāda, kāda ir. Tikai Rīgā uz ģimenes ārstu vietām pastāv rinda, kurā gaida ap 150 ārstiem. Balvos, piemēram, šādas rindas nav un uz vietu ģimenes ārsta praksē neviens nestāv, līdzīgi kā arī blakus reģionos. Dzīve ir tāda, kāda ir. Nevar salīdzināt iespēju ārsta izglītošanā, izaugsme un tamlīdzīgi, ko dod galvaspilsēta, ar viņa darbu un izaugsmes iespēju laukos. Lai nāktu un gribētu strādāt laukos, veidojot savu karjeru, cilvēkam jābūt joti lielām ambīcijām un spītībai. Mēs, Lauku ģimenes ārstu asociācija, esam ieteikuši Veselības ministrijai un arī Saeimai to, ko Latvijā darīja jau Ulmaņa laikos, kad ārstiem, pedagogiem pielietoja lauku atbalsta koeficientu. Saeimā nesen bija saruna par šo Latgales atbalsta rīcības plānu. Teikšu, ka nekā īpaša tur nav. Cilvēkiem, kuri rakstīs projektus Eiropas naudas piesaistei, pašiem jābūt zinošiem un joti uzņēmīgiem, lai soli pa solim ietu uz priekšu. Man, piemēram, šobrīd nav konkrēta plāna vai ideju. Bet vēlreiz uzsverot lauku atbalsta koeficientu, var piesaukt Somijas pieredzi, kur Lieksā ārstiem un pedagogiem maksā trīs reizes lielāku algu, pensiju un cītus

sociālos atbalstus, nekā tiem šo profesiju cilvēkiem, kuri dzīvo un strādā Helsinkos. Tas ir attīstīto Eiropas valstu burkāns.

SERGEJS, MAKSIMOVS, Viļakas novada domes priekšsēdētājs:

-Mēs esam gatavi atbalstīt jaunos ārstus, kuri nāktu strādāt. Bet pašvaldības loma te ir vismazākā. Šī palīdzība varētu būt nodrošinājums ar dzīvokli, esam gatavi maksāt arī lielākas stipendijas, bet šobrīd tas nav vajadzīgs.

Vai lētākie medikamenti, tā saucamie 'ģenerīki' ir tikpat labi kā oriģinālie, ko pacienti spiesti iegādāties un lietot, ja viņiem nav pieteikamu līdzekļu, lai nopirktu dārgākos medikamentus?

LĪGA KOZLOVSKA:

-Es kā ārste nekādā gadījumā nesaku, ka ģenerīki, kas maksā lētāk, būtu slīktāki medikamenti par oriģinālajām zālēm. Tie ir tikpat labi medikamenti. Taču gadījumā, ja pacients ir iesācis lietot vienas konkrētas zāles, bieži vien viņš psiholoģiski vairs nevēlas zāles nomainīt un pāriet uz citām. Ģenerīki, lai arī maksā lētāk, ir tikpat labi. E-veselības programmā, uz ko pāriesim ar nākamā gada janvāri, valsts programma paredz tikai oriģinālo zaļu izrakstīšanu. Tas gan nav labi, nezinu, kā īsti būs. Galvenais, lai pacienti neciestu, lai mēs varētu izrakstīt pareizu recepti un pacients, aizgājis uz aptiekū, saņemtu sev vajadzīgas zāles.

Kur var griezties pacienti ar sūdzībām vai pretenzijām, ja viņus neapmierina medicīnas darbinieku attieksme vai darbs?

ALĪDA VĀNE, slimnīcu apvienības valdes locekle:

-Balvu slimnīcas nodaļas ir izvietota informācija ar telefonu numuriem, tā ka droši var piezvanīt vai rakstīt man un M.Zeitmanim, ja kādam ir sūdzības vai ierosinājumi. Problēmas var risināt ātri, jo katru tas skar individuāli.

Sogad starptautiskais folkloras festivāls "Baltica 2018"

"Abrenīte" jaunās starta pozīcijās

Ingrīda Zinkovska

Etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte" ir pieredzes bagāts un aktīvs. Ari pērn "Abrenītes" dziedātājas gan uzņēma viesus pie sevis Viļakā, gan devās ciemos pie citiem kolektīviem. Arī šis gads būs pasākumiem bagāts, jo Latvija gatavojas savai simtgades jubilejai - vasarā notiks ne vien Dziesmu un deju svētki, bet arī folkloras festivāls "Baltica 2018".

Aizvadītā gada nogales pēdējā mēnesī Viļakā ciemojās folkloras kopa "Artava" no Ogres, ko vada Latvijas folkloras biedrības valdes priekšsēdētājs Andris Kaputs (viņš gan šoreiz nedevās ansamblim līdzi) un dziedātāja Benita Špakovska. Ansambļa dalībnieces apskatīja Latvijas austrumu pierobežas pilsētu Viļaku, ar skanīgu dziesmu pieteica sevi novada domē, baznīcā, bibliotēkā, dažas stundas vakarēja kopā ar "Abrenītes" dziedātājām, atceļā uz mājām apmeklēja Balvu Novada muzeju. Folkloras kopas vadītāja B.Špakovska, tiekoties ar "Vaduguni", pastāstīja: "Kopš folkloras kopa dibināta, pagājuši 26 gadi. Lielākā daļa dziedātāju ir senas, jo kopas dalībnieču vidējais vecums ir 73 gadi, taču tas mums netraucē uzņemt ciemiņus un doties ciemos. Ar "Abrenīti" kolektīvu vieno sena draudzība. Tā nu mēs pirmo reizi sadūšojāmies un izlēmām, ka dosimies ceļā. Tas nekas, ka ziema. Šodien ir visskaistākā diena. Uzsniga sniegs. Apkārt balta pasaka. Apskatot Viļaku, secinājām, ka pasaule nav nemaz tik pelēka, ja tevi sagaida tik daudzi labi cilvēki."

Folkloras kopā "Artava" ir vairākas dziedātājas, kuras nākušas no Latgales, no Balviem, Viļakas. Viņas prot runāt un dziedāt latgaliski. Arī A. Kaputs māca latgalu dziesmas. Izvadot ceļā uz Viļaku, folkloras kopas sievām viņš teicis, ka no "Abrenītes" ir ko pamācīties. "Abrenīte" taču ir etnogrāfiskais ansamblis. Nēmot vērā A.Kapusta teikto, "Artavas" sievas vairāk klausījās, tomēr kopā ar "Abrenīti" arī padziedāja. "Mēs jau protam divas valodas," jokoja Benita. Arī šogad kā "Artavu", tā "Abrenīti" gaida jaunas

"Abrenītes" jubileja. Pirms pāris gadiem etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte" svinēja 30 gadu jubileju. Nu jau tas iekāpis 33.gadskārtā - laikā, kad cilvēki, arī kolektīvi, savā dzīvē piedzīvo pārmaiņas.

aktivitātes. Jau februārī "Abrenītes" dziedātājas dosies uz Salacgrīvu, kur notiks etnogrāfiskā ansambla "Cielava" 30 gadu jubilejas godināšanas pasākums, bet vasarā - no 16.jūnija līdz 21. jūnijam - gan Rīgā, gan Latvijas novados, tostarp arī Viļakā, notiks starptautiskais folkloras festivāls "Baltica". Tā tēma būs "Jāņi. Ziedēšana", savukārt festivāls noslēgsies ar vasaras saulgriežu svinēšanu. Rīgā notiks kolektīvu sadziedāšanās kanāmalā, lielais koncerts pie Brīvības pieminekļa. Viļakā 21.jūnijā *salidos* kolektīvi no ciemti novadiem.

Ir vēl kāds jaunums. Gada beigās ilggadējā etnogrāfiskā ansambla "Abrenīte" vadītāja ALBĪNA VEINA ansambla vadības grožus pārlīka MARIJAS VOIKAS rokās. Arī M.Voika ilgus gadus dzied ansamblī. Jautāta, kādas ir izjūtas, uzņemoties šo pienākumu, viņa atbildēja, ka jaunajā statusā viņu neuztrauc organizatoriskie un saimnieciskie jautājumi, bet gan rūpes, lai ansamblis notur kvalitātes latīnu un tajā iesaistīs jauni dziedātāji.

Foto - A.Kirsanovs

Vai nav pienācis laiks samazināt deputātu skaitu Saeimā?

Viedokļi

Saeima ir demokrātiskas sabiedrības spogulis

JURIS VIĻUMS, Saeimas deputāts, LRA frakcijas vadītājs vietnieks

Gribam vai negribam to atzīt, tomēr lielā mērā Saeima (parlaments) patiesi ir demokrātiskas sabiedrības spogulis. Diemžēl tas tiek izmalts cauri politisko partiju (un to sponsoru) centrifūgai un galu galā kļūst nedaudz greizs vai vismaz iešķībs. Kā sabiedrība no vienas puses varam dusmoties uz naudas ietekmi politikā, uz atsevišķu plašsaziņas līdzekļu lielāku labvēlibu kāda konkrēta politiķa darbībai (jo lielāki stīki, jo lielāka publicitāte), uz goda prāta un drosmes trūkumu amatpersonu darbībā...utt. No otras puses ir jāatceras, ka, izmantojot demokrātijas pamatprincipu, uzvar tas, kurš iegūst vairāk cilvēku balsu - tieši mēs, visi kopā sadarbojoties, varam panākt gan pārmaiņas, gan arī stabilitāti valsts attīstībai ilgtermiņā, ja spētu vienoties par galvenajām valdības rīcības prioritātēm.

Saeimā daļa deputātu ir aktīvi sava viedokļa paudēji un atklāti cīnās par iepriekš partijas programmā ielikto punktu īstenošanu, aizstāv jaunas idejas. Citiem

viegлāk ir pastāvēt malā un jauties kopējam plūdumam. Vēl kāds labprātāk runā caur *sētas durvīm* un tādā veidā mēginga *izsist* kādu labumu. Sabiedrības interesēs ir īstenot kopīgo uzdevumu, lai Saeimas vairākums (51% un tādā 51 deputāts) patiesi spēj nolikt malā personiskās (vai sponsoru) ambīcijas un 4 gadus nostrādāt tautas interesēs - galvenais Saeimas uzdevums būtu profesionālu valdības izveidošana, nevis ministriju sasortēšana atbilstoši katras partijas apetitei.

Piekritu, ka kopējais valsts ierēdņu skaits būtu jāsamazina - jāpielāgo vismaz kopējam depopulācijas ritmam. Saeimas deputātu skaits īsti neatainot kopējā ierēdņu armijas lielumu. Piemēram, Igaunijā ir pat par vienu deputātu vairāk nekā Latvijā - viņi uzskata, ka tas ir pareizāk, lai nerastos situācija 50:50.

Šobrīd Latgales vēlēšanu apgabalu pārstāv tikai 15 deputāti, ja kopējo skaitu samazinātu, tad proporcionāli samazinātos arī to deputātu skaits, kas iestājas par visas

Latvijas, nevis tikai Rīgas un pierīgas (jāraksta ar mazo "p") interesēm. Es teiku vēl vairāk - būtu jāpaplašina tiešās demokrātijas rīki un instrumenti, lai politikā iesaistītu aizvien vairāk cilvēku, jo tādējādi varētu precīzāk noteikt kopīgo sabiedrības viedokli katrā no būtiskajiem jautājumiem, un būtu mazāki riski viena deputāta negodprātībai vai korumpētībai.

Zinu, ka lielāko sabiedrības daļu neapmierina Saeimas darbs, tiesi tāpēc katram pašam sev jāpajautā: "Kuru politisko kustību es atbalstu? Kurā politiskajā spēkā es redzu vislielākās cerības tomēr panākt tādu Saeimas darbu, ar kuru es būtu apmierināts?"

Salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm, Latvijā ir viena no mazākajām, ja ne pati mazākā, cilvēku aktivitāte dalībai politiskajās organizācijās. Tātad, kurš ir vainīgs pie tā, ka mums atkal un atkal nav par ko balsot? Jādomā, jāvērtē, jāformulē savi priekšlikumi un jārīkojas!

Nepieciešamas pārmaiņas valsts pārvaldē

ANDRIS KAZINOVSKIS, Balvu novada domes deputāts

vairākus gadus ir deklarējušas, ka ir jānotiek decentralizācijai, vienmērīgi visas valsts teritorijas attīstībai, tomēr reāli dzīvē partijas un valdības tālāk par solījumiem un deklaratīviem paziņojumiem nav tikušas. Par to liecina atšķirīgais iedzīvotāju dzīves līmenis valsts galvaspilsētā Rīgā, tās apkārnē, dažās lielākajās pilsētās no vienas puses, un laukos, reģionos, īpaši Latgalē, no otras puses. Dzīves līmeni raksturo vairāki rādītāji. Piemēram, bezdarba līmenis, atalgojums par padarīto darbu, kas būtiski atšķiras laukos un galvaspilsētā. Valsts un pašvaldību sniegtie pakalpojumi iedzīvotājiem, piemēram, veselības aprūpē, izglītībā un citur, no lauku iedzīvotājiem nemitigi attalīnās, citiem vārdiem sakot, sadārdzinās. Lai saņemtu šos pakalpojumus, ir jāpārvār lieli attalumi, arī ceļi bieži vien ir sliktā stāvoklī. Izmaksu pieaugums gulstas uz pašu iedzīvotāju pleciem. Arī pārtikas un pārejo preču cenas veikalos pieaug atkarībā no attaluma līdz galvaspilsētai. Tomēr nodokļi mūsu valstī ir jāmaksā visiem vienādi. Pieaugot dzīves dārzībai, daudzi lauku iedzīvotāji reģionos, īpaši jaunieši, pamet savu dzimteni, meklējot citu dzīvesvietu tuvāk Rīgai vai citām lielākām pilsētām, bet liela daļa dodas uz ārzemēm. Lielākā daļa ES valstu šī problēma tiek risināta, gan paredzot ES finansējumu tieši vājo reģionu izaugsmei, gan paredzot nodokļu atlaides vai piemaksas speciālistiem veselības aprūpē un izglītībā. Diemžēl Latvijā šāda atbalsta nav. Notiek tieši pretējais. ES

finansējuma absolūti lielākā dala tiek ieguldīta Rīgas un tās apkārtnes infrastruktūras objektos, lai gan Rīgai pēc ES kritērijiem ES finansējums nepienākas. Godīgi sakot, mūsu valsts vadiņi un politiķi vai nu nesaproš, vai apzināti krāpj gan iedzīvotājus reģionos, gan ES komisiju. Šāda acgārnība vēl vairāk padzījina plauku starp galvaspilsētu un pārējo Latviju. Tiesa, pēdējā mūsu valdība ir atbalstījusi programmu, kas paredz daļu ES līdzekļu ieguldīšanu tā saucamo "lielo" pilsētu - Liepājas Ventspils, Valmieras, Daugavpils, Rēzeknes Jēkabpils, Jēkabpils un Jelgavas - attīstībā. Bet kā ir ar pārējo valsts teritoriju?

Otra slimība: valsts attīstībā nav konsekences, pēctecības. Lai gan Nacionālās attīstības plāns 2014.-2020.gadam (NAP2020) ir galvenais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, tomēr šī plāna, kā arī iepriekšējo plānu ieviešana dzīvē nav sekmējusies. Tas ir izskaidrojams ar to, ka Saeimā un valdībā bieži vien tiek pieņemti likumi, MK noteikumi un citi normatīvie dokumenti, kas neatbilst NAP nospraustajiem uzdevumiem. Likumu pieņemšanu diktē konkrētā briža partiju, dažādu interešu grupu, lobiju intereses. Vislielākā nepilnība ir tā, ka politiskajām partijām Latvijā nav pietiekamas skaidrības par to, kas jādara, lai sekmīgi attīstītos valsts. Partijas aprobežojas ar to, ka uz kārtējām Saeimas vēlēšanām tiek sarakstītas partiju programmas, kurās vispārīgās frāzēs tiek pausti solījumi, bieži izmantojot darbības vārdus:

jāattīsta, jāuzlabo, jādecentralizē u.c. Šīs programmas izstrādā partijas biedri un speciālisti. Bet tas ir stipri nepietiekami. Pēc būtības ikviens nopietnais partijas programmai būtu jālīdzinās valsts NAPam, kurā būtu sīki atspoguļots, ko un kā partija darīs ikvienu jomā (izglītībā, veselības aprūpē, nodokļu politikā, teritorijas līdzsvarotā attīstībā u.t.t.), ja tā noklus valsts pārvaldišanā. Līdzīgi tas ir daudzās valstis. Piemēram, Vācijā Kristīgo demokrātu partijai, kuras struktūru man bija iespēja iepazīt, partijas vadošie politiķi sabiedrībā ir tā saucamā "aisberga" redzamā daļa, bet "aisberga" neredzamā daļa ir nopietns zinātniskais institūts partijas iekšienē. Šīs institūts, kurā darbojas vesels lērums apmaksātu visķvalitatīvo ekspertru un speciālistu, ļoti sīki analizē situāciju sabiedrībā, valstī, skatās, kā noris procesi citās valstīs, kādi likumi tiek pieņemti. Galarezultātā tiek izstrādāta partijas programma, kas pēc satura un būtības līdzinās valsts attīstības plānam. Priekšlikumi skar it visas attīstības jomas ikvienu jautājumā. Parlamenta priekšvēlēšanu gaitā partijas politiķiem nav nekas siksni jāfantazē, bet ir gatavi konkrēti priekšlikumi, kuri tiek pateikti tautai, vēlētājiem. Vēlētāji skaidri zina, ko var sagaidīt no šīs partijas, ja tā iegūs varu valsti. Bet Latvijā diemžēl pēc vēlēšanām, veidojot koalīciju, partijas apsēžas pie galda, kuru galvenais uzdevums ir sadalīt ietekmes sfēras, ministru portfeļus, un valdība uzsāk darbu.

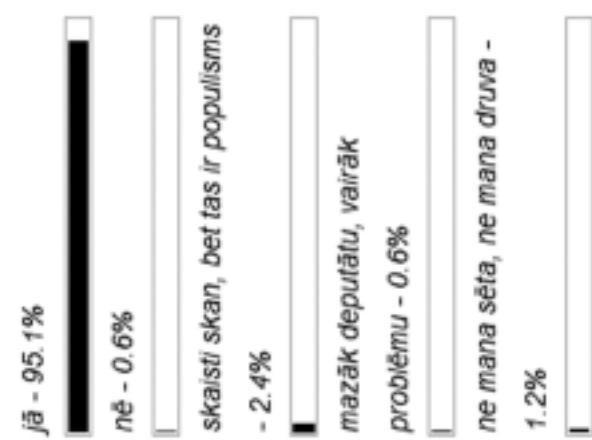
Turpinājums 13.lpp.

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai nav pienācis laiks samazināt deputātu Saeimā?

Balsis kopā: 164

Kas izcīnīs titulus Mis un Misters?

10.martā Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas sporta angārā uz speciāli izveidotas skatuves kāps desmit jaunieši, lai cīnītos par skaistumkonkursa "Mis un Misters Balvu novads 2017" tituliem. Ilggadējais pasākuma producents Ivars Saide jeb Čivis, vērtējot šī gada jauniešu komandu, sola - būs interesanti.

Būs interesanti. Pasākuma producents Ivars Saide jeb Čivis (foto no labās) nešaubās, ka šī gada skaistumkonkurs būs ļoti interesants. "Būs daudz pārsteigumu, bet tos pagaidām neatklāšu. Lai izjustu emocijas, konkurs noteikti jāskatās klātienē," uzskata viņš.

Apmāca jauniešus.

Horeogrāfe Patrīcija Rubene (foto), vērtējot jauniešus, secina, ka katrs ir personība, ar savu asumiņu: "Katram jaunietim un cilvēkam, kurš dzīvē vēlas kaut ko sasniegt, jācenšas būt disciplinētam un darbspējīgam. Mazāk jācīkst un jābūt ambicioziem!"

Celā uz finālu. Līdz 10.martam jauniešiem, konkursa organizatoriem un pedagojiem vēl daudz darāmā. "Jāstrādā, lai viss izdots," zina teikt horeogrāfe Patrīcija Rubene. Kopbildē nav Gulbenes skolas audzēkņa Niķa Zepa.

Uz Balviem atveda mīlestība. Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolas 1.kursa studente Jeļena Golovneva jautāta, kā iemaldījusies Balvos, atzina, ka šurp atveda mīlestību: "Šeit dzīvo mans puisis. Dzimšanas dienā ieraudzīju afišu, ka notiek atlase skaistumkonkursam. Jau otrajā dienā, 2.decembrī, biju šeit un nenožēloju. Ir jauns izaicinājums, jaunas emocijas." Lūgta prognozēt, kas uzvarēs finālā, Jeļena diplomātiski pavēstīja: "Mēs visi!"

Uz priekšu! Foto no kreisās: Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkņi Linda Čevere un Kristiāns Bušs. Linda, runājot par finālu, atklāja, ka viņu nebaida nekas: "Lampu drudzis ir vismazākais, par ko es uztraucos. Par ko uztraucos? Vai paspēšu līdz martam būt vislabākajā fiziskajā formā." Viņa pārliecināta, ka konkursā uzvarēs vislabākie. Savukārt Kristiāns spriež, ka visgrūtāk fināla dienā būs tikt galā ar uztraukumu. "Uzvarēs draudzība," viņš prognozē.

Jātur! Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknis Alens Alans Nipers spriež, ka no dzīves jāņem viiss, ko tā piedāvā. Jaunietis atklāja, ka visvairāk baida fināls, jo būs jāpārvērt uztraukums. Lūgts prognozēt konkursa rezultātu, Alens godīgi atzina: "Nav ne jausmas."

Gaida norādījumus. Foto no kreisās: Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknis Vladislavs Baranovs un Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 12.klases skolniece Aivita Logina. Vladislavs atklāja, ka konkursa atlases dienā viņam piezvanīja Alans: "Es vēl gulēju, kad saņēmu viņa zvanu. "Nāc," viņš mudināja. Tā arī miegains aizgāju, par ko nenožēloju. Baida fināls, jo pirmo reizi piedalīšos tik lielā pasākumā, kur būs ļoti daudz skatītāju. Būs jāsanemas!" Savukārt Aivita neslēpa, ka pārdomas, iet vai neiet uz atlasi, bija ilgas. "Lai mums viss izdodas!" viņa novēl konkursantiem.

Treniņā. Foto no kreisās: Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkne Viviāna Bukša un bērzpiliets Jānis Žigurs. Viviāna atklāja, ka viņai piedalīties konkursā piedāvāja konkursa organizatori: "Pielikā vienas meitenes. Pārdomas nebija ilgas, jo tā ir lieliska iespēja sevi attīstīt un pilnveidot." Taujāta, kas visvairāk baida, jauniete atzina, ka no jebkuras bezīzejas situācijas var atrast izeju. Savukārt spriežot par to, kas šogad uzvarēs, Viviāna uzsvēra, ka katram ir savi plusi un mīnusi. Savukārt Jānis neslēpa, ka skaistumkonkursā plānoja pieteikties jau pirms gada. Viņš, prognozējot rezultātus, atjokoja, ka uzvarēs labākais.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Jauninājumi pabalstu saņemšanā Balvu novadā

Starp trūcīgajiem mēdz būt arī situētie

Sociālo pabalstu izmaksas nosacījumos šogad ieviesti būtiski jauninājumi. Pabalsti, protams, būs un tos maksās, bet iedzīvotāju kategorijām, kam tie pienākas, jārēķinās ar izmaiņām to piešķiršanas nosacījumos. Konkrētāk par šo tēmu "Vaduguns" izvaicāja Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāju Viktoriju Puku, juriskonsulti Inītu Pušpure un sociālās palīdzības nodaļas vadītāju Lindu Laicāni.

Nosauc konkrētus skaitlus

Nosakot ģimenēm vai atsevišķām personām trūcīgo vai maznodrošināto statusu, sociālais dienests vadās pēc Ministru kabineta noteikumiem. Par trūcīgajiem ģimeni vai personu atzīst, ja vidējie ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā katram nepārsniedz 128,06 eiro mēnesī. Šāds valsts noteiktais ienākumu līmenis šogad paliek nemainīts. Savukārt maznodrošināto statusu novadā piešķir, ja ģimenei vai personai mēneša i e n ā k u m i nepārsniedz 230 eiro. Šis līmenis ir palielinājies par 2 eiro mēnesī. Ar šo gadu valstī mainās minimālais mēneša atalgojums - no 380 eiro palielinās līdz 430 eiro. Saprodot, ka p a b a l s t u palielinājums varētu būt pārāk straujš, izmantojot procentuālo kāpinājumu, kā bija līdz šim, un budžets to nepavilkta, Balvu novadā šogad veiktas izmaiņas, nosakot konkrētus skaitļus gandrīz visu pabalstu izmaksām. Dienesta vadītāja pieļauj, ka šis variants būtu saprotamāks arī pašiem Balvu novada iedzīvotājiem.

Var jautāt,- vai potenciālo pabalstu saņēmēju loks šogad varētu palielināties? Iespējams, ka varētu notikt otrādi - samazināties. Jo ienākumu līmenis nav vienīgais rādītājs, pēc kura piešķir attiecīgo statusu. Tagad pašvaldībai stingri jāvadās pēc Ministru kabineta noteikumiem, izvērtējot arī ģimenes vai personas naudas līdzekļu uzkrājumus un īpašumus. Trūcīgo vai maznodrošināto statusa cilvēkiem drīkst piederēt viens nekustamais īpašums, kur deklarēta dzivesvieta un faktiski dzīvo, taču kopējais zemes īpašums nedrīkst būt lielāks par 5 hektāriem, naudas līdzekļu uzkrājums vai atlikums pārskata perioda beigās nedrīkst būt lielāks par 128,06 eiro, ģimenei drīkst piederēt tikai viens mehāniskais transporta līdzeklis (automašīna vai traktors, vai mopēds...), drīkst būt arī velosipēds. Trūcīgo statusu nepiešķirs arī gadījumā, ja ģimene vai persona sešu mēnešu laikā pirms iesnieguma sociālajam dienestam, būs kādam uzdāvinājuši sev piederošo nekustamo īpašumu. Darbaspējīgajiem pabalstu pieprasītājiem noteikti jābūt NVA reģistrā. Savukārt par īpašumu un naudas līdzekļu

uzkrājumu neskaitās bērna nekustamais īpašums un uzkrājumi, protams, arī sadzīves un mājokļa priekšmeti. Jauninājums attiecas arī uz saimnieciskā darba veicējiem gadījumā, ja viņi pretendē uz trūcīgā vai maznodrošinātā statusu. Likumdošana pieprasītājiem iesniegt izziņu par saimnieciskās darbības rezultātā gūtajiem ienākumiem par pēdējiem trijiem mēnešiem. Iesniedzējiem jāaizpilda noteikta parauga izziņa. Ja iesniedzējs ir darba nēmējs, tad viņš iesniedz darba devēja izziņu par darba samaksu.

Kā iepriekš minētos pabalstu piešķiršanas jauninājumus vērtē sociālie darbinieki? V.Puka teic: "Acīmredzot valstī uzskata, ka trūcīgo statusu iegūst ne pārāk godīgi. Grozījumi normatīvajos aktos izdarīti, lai veicinātu vienlīdzīgu materiālās situācijas izvērtēšanu pašvaldībās. Nav pārāk godīgi salīdzināt cilvēku, kuram ir iespēja apsaimniekot 20 hektārus zemes un gūt ienākumus, ar cilvēku, kuram nav tādu iespēju. Tāpēc izmaiņām būtu jāmotivē cilvēkus pārdomāt, kā izmantot savus īpašumus - zemi un mežu."

Vadītāja atzīst, ka janvāra pirmās darba nedēļas pieredze apliecinājusi, ka jaunievedumi sociālā dienesta klientus nepatīkami pārsteiguši un sociālajiem darbiniekiem nācīs uzsklausīt arī emocijas. Iespējams, kādam vajadzīgs laiks, lai sakārtotu nekustamo īpašumu lietas vai novērstu citus šķēršļus, un pēc tam varētu saņemt vēlamo statusu. Tādā gadījumā sociālais dienests klientam statusu var piešķirt uz mēnesi.

Jauno prasību sakarā nepatīkama bijusi saskarsme ar kādu darba devēju, kuram lūgta izziņa par cilvēka ienākumiem. Viņš paskaidrojis, ka pērk grāmatvedības pakalpojumus, bet tajos līdz šim nav paredzēta konkrētās izziņas izsniegšana. Lai to saņemtu, jāslēdz jauna vienošanās un papildus jāmaksā, ko viņš nevēlas darīt. V.Puka komentē: "Būs jāatrod risinājums. Saskaņā ar Darba likumu, darba devējam šāda izziņa jādod. Mums ir pieejama Valsts ieņēmumu dienesta datu bāze, taču klienta ienākumi tur ir pirms nodokļu nomaksas. Tāpēc ir vajadzīga izziņa par faktiski saņemtajiem ienākumiem. Iespējams, šī normatīvo aktu prasība apgrūtinās mūsu un arī darba devēju darbu."

Lielākās izmaiņas - mājokļa pabalstu piešķiršanā

Būtiskākās izmaiņas pabalstu saņemšanā šogad attiecas uz dzīvokļa - mājokļa pabalstu. Tās ieviesīs pēc novada pašvaldības iniciatīvas un šim pabalstam būs dažādas summas. Iespriekšējā gadā mājokļa pabalsts visiem trūcīgajiem bija 342 eiro gadā. Šogad šī summa būs līdz 258 eiro gadā, bet ģimenei ar nepilngadīgiem bērniem vai tādām, kurās nav darbaspējīgu cilvēku, šis pabalsts būs 344

Foto - M.Sprudzāne

Saruna pie apaļā galda. Pēc laikraksta "Vaduguns" ierosmes par izmaiņām sociālo pabalstu izmaksās šogad, informāciju sniedza sociālā dienesta vadītāja Viktorija Puka (no Kreisās), sociālās palīdzības nodaļas vadītāja Linda Laicāne un dienesta juriskonsultē Inīta Pušpure. Viņu kopējā atzīņa ir, ka sociālā dienesta galvenais uzdevums un rūpe ir sniegt sociālo palīdzību tiem cilvēkiem, kuriem tā patiešām nepieciešama. Taču dienestam jārēķinās ar normatīvo aktu prasībām, kas tā darbību 'ieliek rāmjos'. Tādēļ sociālie darbinieki aicina iedzīvotājus būt saprototi un neignorēt prasības, kas dienestam ir jāpilda un līdz ar to uzliek papildu prasības arī klientiem. Dokumenti nepieciešami, lai apliecinātu, vai konkrētais pabalsts sasniedz tā izmaksas mērķi un bijis lietderīgs.

eiro. Maznodrošināto statusa klientiem iepriekšējais mājokļa pabalsts bija 171 eiro gadā. Šogad ģimenei ar nepilngadīgiem un tām, kur nav darbaspējīgo, maksās 172 eiro, bet pārējiem - 129 eiro. Mājokļa pabalsts pienākas arī pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti. Ja pensionārā vai invalīda ienākumi ir līdz 260 eiro mēnesī, viņš nedzīvo kopā ar darbaspējīgiem, tad iespēja saņemt 115 eiro gadā. Savukārt pensionāru pārim vai cilvēkiem ar invaliditāti, kuru ienākumi katram mēnesī nav lielāki par 200 eiro, izmaksās 95 eiro mājokļa pabalstu. Šo pabalstu Balvu novadā sāks maksāt tikai gada otrajā pusē - ar oktobri, nemot vērā budžeta iespējas.

Jauzinājums arī tas, ka mājokļa pabalstu izmaksās tikai pēc izdevumus apliecinot dokumentu iesniegšanas. Tas nozīmē, ka būs jāuzrāda dokumenti par malkas vai gāzes iegādi, elektrību, ūdeni, dzīvokļa apkuri un citiem pakalpojumiem, saistībā ar mitekļa apsaimniekošanu.

Kādēļ tik krasas izmaiņas mājokļa pabalstos šogad?

Lai sniegtu lielāku atbalstu ģimēm ar nepilngadīgiem un ģimēm bez darbaspējīgiem. V.Puka saka, ka darba devēji, pašvaldības iestādes un arī sabiedrības pārstāvji stāstījuši par saviem novērojumiem, ka daudzi cilvēki darbaspēju vecumā atsakās strādāt, jo jūtas apmierināti ar iespēju saņemt pabalstus. Arī L.Laicāne uzskata, ka starp pabalstu pieprasītājiem ir cilvēki, kuri apzināti neizmanto iespēju meklēt darbu un strādāt, jo vēlas nepazaudēt iespēju saņemt sociālo palīdzību. Bez tam pieredes apmaiņas braucienā Kuldīgā Balvu Sociālā dienesta darbinieki iepazīstināti ar Valsts kontroles revīzijas ziņojumu, kur viens no aizrādījumiem bijis, ka nedrīkst izmaksāt mājokļa pabalstu bez apliecinotiem dokumentiem. "Mums jābūt pārliecinātiem,

ka pabalstu saņem tie cilvēki, kuriem tas patiešām nepieciešams, un pabalsts sasniedz mērķi," uzsver dienesta juriskonsultē.

Izmaiņas pabalstos un citi jauninājumi

Veselības uzlabošanas pabalstā šogad palielināta summa bērniem ar invaliditāti - maksās līdz 120 eiro iepriekšējo 95 eiro vietā.

Bērna piedzīmšanas pabalsta summa nemainās - paliek 150 eiro par katru jaundzimušo ar noteikumu, ka vecāku deklarētā dzīvesvieta ir Balvu novada pašvaldības administratīvā teritorija (neprasīta vairs faktisko dzīvesvietu). Bet noteikts arī šī pabalsta pieprasīšanas laiks - 6 mēneši kopš bērna piedzīmšanas.

Svētku un atceres dienu pabalsti paliek līdzīnējie. Lielajās apaļajās gadskārtās - 85, 90, 95 gados pabalsta apmērs ir 50 eiro, 100. dzīmšanas dienā - 150 eiro, 101. un katrā nākamajā - 50 eiro. Pabalsti paredzēti arī politiski represētajām personām - 30 eiro gadā, goda pilsoņiem - 860 eiro (bijā 760).

Šogad palielinās valsts noteiktā garantētā minimālā ienākuma līmeņa (GMI) summa. Iespriekš noteiktais mēnesī cilvēkam bija 49,80 eiro, šogad - 53 eiro.

Saglabāsies līdzīnējais pašvaldības ieviestais pabalsts ārkārtas situācijās, bet turpmāk spēkā būs arī krīzes pabalsts. To izmaksās sadzīviska rakstura gadījumos, kad cilvēks, piemēram, paliek bez ienākumiem, smagi saslimst, nav pārtikas. Katru situāciju izvērtēs konkrēti, pieņemot lēmumu par pabalsta izmaksu. Plānotā iespēja krīzes pabalstu izmaksāt līdz 150 eiro gadā.

Svarīgs jauninājums tas, ka drīzumā sociālais dienests varēs uzzināt klientiem atvērto kontu skaitu bankās. To ņems vērā, izvērtējot viņu materiālo situāciju un lūgumu piešķirt attiecīgo statusu sociālās palīdzības saņemšanai. Šī iespēja stāsies spēkā tuvākajā laikā.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Nometne skolu brīvlaikā

Labāk sportot nekā pīpēt

Skolu ziemas brīvlaikā 20 pusaudži piedalījās Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komitejas rikotajā nometnē "Esi vesels, neesi atkarīgs!". No 27. decembra līdz 3.janvārim skolēni pavadija laiku, piedaloties sportiskās aktivitātēs Balvu pamatskolā un peldbaseinā, kā arī katru dienu klausījās medikē Ilzes Kozlovska stāstījumu par dažādu veidu atkarībām, kā arī iesaistījās diskusijās par šo tēmu.

Nometnes vadītāja, Balvu Sporta skolas trenerē Sarmīte Keisele neslēpj, ka nometnē iesaistījās aktīvi un sportiski bērni, taču, atšķirībā no iepriekšējās reizes, šoreiz tajā piedalījās vairāk meiteņu. "Nometnes mērķis ir atraut skolēnus no datoriem un telefoniem, no gulšņašanas un nekā nedarišanas, iesaistot viņus sportiskās aktivitātēs," paskaidroja trenerē.

Tā kā daba arī šogad mūs nelutina ar ziemai raksturīgiem laika apstākļiem, katru rītu nometnes dalībnieki pulcējās Balvu pamatskolas sporta zālē, kur aizrautīgi sacentās futbolā, basketbolā, rokasbumbā un citās sporta spēlēs, bet pēc pusdienām piedalījās teorētiskajās nodarībās par dažāda veida atkarībām. Pateicoties Ilzes Kozlovska sniegtajai informācijai, skolēni pārliecinājās par graujošo iespaidu, ko kaitīgās vielas atstāj uz organizmu. Noskatoties mācību filmu par problēmām, ar ko dzīvē var saskarties pusaudži, nometnes dalībnieki diskutēja par veidiem, kā tikt galā ar dažādām dzīves situācijām. "Mūsdienās jauniešiem ir ļoti daudz stresa, viņos ir daudz dusmu. Nereti, saskaroties ar problēmām un nespējot tās atrisināt, pusaudzis pievēršas kādiem kaitīgiem ieradumiem, kas novērtē pie atkarībām. Tieši tādēļ kopīgi spriedām, kā risināt problēmas, ko dzīve viņiem sagādā. Tāpat katru pēcpusdienu apmeklējām peldbaseinu, lai bērni saprot, cik daudz un dažādas iespējas aizpildīt savu brīvo laiku pieejamas tepat Balvos," pastāstīja S.Keisele.

Bērni diskutē ar interesī

Medicīnas darbiniece, sabiedrības veselības speciāliste Ilze Kozlovska atzīst, ka skolēni ne tikai ar interesī klausījās, bet arī aktīvi iesaistījās diskusijās par atkarību tēmām. Skolēni

uzzināja par to, kas ir veselība, ko nozīmē sabiedrības veselība, kā arī to, kā cilvēks var klūt atkarīgs ne tikai no tādām vielām kā alkohols, nikotīns vai narkotikas, bet arī no spēlēm. "Pārrunājām katras atkarības ietekmi uz augoša bērna organismu, piemēram, kādas sekas ir alkohola lietošanai. Sīkāk iztirzājām smēķēšanas ietekmi uz veselību un dzīvi kopumā. Nedaudz pieskārāmies narkotiskajām atkarībām. Skolēni labprāt iesaistījās arī diskusijā par atkarību no dažādām interneta pieejamajām spēlēm, jo atkarīgs var klūt ne tikai no azartspēlēm spēļu zālēs," pārliecināta I. Kozlovska. Medīķe apgalvo – lai arī jaunieši domā, ka zina visu par atkarībām, uzsākot diskusiju, izrādās, ka istas izpratnes viņiem nav: "Tieši tāpēc šādi pasākumi un nometnes ir nepieciešamas - lai liktu pusaudžiem aizdomāties par šim tēmām, lai viņi saprastu, ko labāk nedarīt, kā tas ietekmēs viņu nākotni - ģimeni, sociāli ekonomisko stāvokli, veselību, psihomotorisko labsajūtu utt."

Nometnes pēdējā dienā tās dalībnieki devās ekskursijā uz Valmieru, kur apmeklēja Vidzemes augstskolu, izpētot nākotnes studiju iespējas, kā arī baudīja ziemas priekus, slidojot iekštelpu slidotavā.

Ar atkarīgajiem jāstrādā speciālistiem

Trenere S. Keisele piekrit, ka šādās nometnēs iesaistās tā sauktie labie bērni, kuru dzīvē vēl nav ienākušas atkarības. Savukārt tie, kuriem lekcijas par alkohola, narkotiku un smēķēšanas nodarīto postu noderētu visvairāk, parasti paliek malīji. Kas pie tā vainojams un kā palīdzēt atkarību gūstā nonākušiem pusaudžiem? "Nezinu, kā to darīt. Patiesībā es kā pedagoģe neesmu gatava ar viņiem strādāt, man nav tādu zināšanu. Tas būtu jādara speciālistiem, jo tā jau būtu ārstnieciska nometne. Es sniedzu informāciju tiem bērniem, kuri vēl nav iestiguši atkarībās, lai viņi to nedarītu un saprastu, cik tas ir briesmīgi. Mans uzdevums ir, lai viņi nemaz negrib izmēģināt, lai viņi zina par citiem veidiem, kā aizpildīt savu brīvo laiku," uzskata sporta pedagoģe.

S.Keisele ir pārliecināta, ka cīņa ar atkarībām jāsāk citos veidos: "Pirmkārt, jālikvidē

Foto : I.Tušinska

Noguruši, bet laimīgi. Tā vietā, lai ziemas brīvlaikā mājās gulšņātu, *ieurbušies* tālrūņa vai datora ekrānā, vai meklētu kādas citas, vēl kaitīgākas izklaides iespējas, šie jaunieši izvēlējās kopā ar draugiem iesaistīties sportiskās aktivitātēs.

iespējas iegādāties kaitīgās vielas. Sāksim ar to. Mēs tikai cīnāmies ar sekām. Mans uzdevums ir informēt, lai bērniem neienāktu prātā pat doma to darīt, jo ar sekām cīnīties ir daudz grūtāk."

Labāk būt atkarīgam no sporta

16 - gadīgais Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknis Maksims Fjodorovs nometnei pieteicās intereses pēc, jo pašam piemīt viena no labajām atkarībām: "Esmu atkarīgs no sporta. Piemīt arī kāda sliktā atkarība - no telefona." Jaunietis uzskata, ka daudziem skolēniem mūsdienās izveidojusies atkarība no viedtālrūņa, datora vai televizora. Pats Maksims savu brīvo laiku aizpilda ar sportu, nodarbojoties gan ar volejboli, gan svareļšanu. Pie aktīva dzīvesveida viņš radīnāts kopš bērnības, jo daudzus gadus dejoja sporta dejas. Latvijas Sarkanā Krusta rikotajā nometnē Maksims piedalījās pirmo reizi un pārliecinājās, ka tas ir lielisks veids, kā interesanti pavadīt laiku kopā ar draugiem.

15 - gadīgā BVG audzēkne Dita Kuznecova sporta nometnēs piedalās regulāri, jo aizraujas ar vieglatletiku un volejboli. Lai gan kustību prieku izjūt kopš bērnības, intensīviem treniņiem viņa pievērsās, mācoties 5. klasē:

"Jaunākajās klasēs apmeklēju sporta pulciņus, līdz mani ievēroja trenere Sarmīte Keisele, uzaicinot uzsākt nopietnākus treniņus. Aizgāju, pamēģināju - man iepatīkās." Dita neslēpj, ka nereti ir grūti sevi piespiest apmeklēt treniņus. Lai gan cenšas disciplinēt sevi, reizēm gadoties arī *salūzt*. Visu savu brīvo laiku veltot sportam, meitene nospraudusi īpašus mērķus 2018. gadam: "Tā kā U16 Latvijas čempionātā jau esmu izcīnījusi 3. vietu diska mešanā, varētu mēģināt uzlabot rezultātu. 2018. gadā gribētu uzrādīt labākus personīgos rezultātos arī Latvijas Ziemas sporta veidu čempionātā. Pašlaik mans uzdevums ir sagatavoties sezonai."

Runājot par atkarībām, kas raksturīgas viņas vienaudžiem, Dita atklāj: "Esmu novērojusi, ka mūsdienās daudzi jaunieši smēķē, lieto alkoholu, ļoti maz komunicē savā starpā, jo pārsvarā sēž savos telefonos un internetā." Lai nebūtu vēlmes visu dienu pētīt savu viedtālrūni, Dita jauniešiem iesaka vairāk laika pavadīt kopā ar draugiem kādās sportiskās aktivitātēs. Taujāta, vai Balvos ir pietiekami daudz iespēju šādām nodarbēm, jauniete apgalvo, ka iespēju nekad nevar būt par daudz: "Piemēram, mums noderētu laba slidotava vai tas pats skeitparks, ko zēni jau sen prasa. ļoti priečājos, ka Balvos drīz būs labs stadijons."

Skolēni piedalās labdarības akcijā

Jaunieši iepriecina sociālo iestāžu iemītniekus

Gada nogalē Viļakas novada jauniešu centra un Jauniešu domes dalībnieki organizēja Ziemassvētku labdarības akciju, apciemojot Viļakas novada sociālo centru iemītniekus, lai padarītu viņu ikdienu krāšņāku un iepriecinātu ar patikamiem, pašu sarūpētiem pārsteiguviem, ģitārspēli, dziesmām un dejām.

Ziemassvētku labdarības akcijai Viļakas novada jaunieši gatavojās laikus, izgatavojot 55 skaistus apsveikumus, cepot piparkūkas un plānojot atrakcijas, piemēram, uzdevumu atpazīt foto redzamos aktierus, dziedātājus vai kino filmas. Ziemassvētku labdarībā piedalījās arī Eiropas brīvprātīgās Dana un Laura, kuras izdomāja apsveikumu dizainu un noformējumu, savas idejas realizējot kopā ar pārējiem jauniešiem.

Viļakas novada jaunatnes lietu speciāliste Madara Jeromāne atzīst, ka šī ir viena no sirsniņākajām jauniešu tradīcijām, jo Ziemassvētki ir laiks, kad jāvairo labais, iepriecinot tos, kuru ikdienu nav tik interesanta un pārsteigumiem bagāta: "Ikreiz pēc šī pasākuma pārņem gandarījuma sajūta, jo redzam prieju šo cilvēku acīs, kādam no viņiem reizēm pat nobirst

prieka asariņa." Madara aicina novērtēt sociālo centru darbinieku veikumu, jo šis darbs nav viegls. Tas ir ļoti svarīgs ne tikai pašiem sociālo centru iemītniekiem, bet lielai sabiedrības daļai, jo daudziem centrā dzīvo kāds tuvinieks.

9 - gadīgā Madara Šmite, kura labdarības akcijā piedalījās otro gadu, sociālo centru iemītniekus prieceja ar dejām. Viņa neslēpa, ka dalība šādās aktivitātēs vienmēr rada prieku. Savukārt Žaklina Orlovska šādā labdarības akcijā iesaistījās pirmo reizi, no visas sirds mēģinot iepriecināt sirmgalvus, piepildot viņu sirdis ar siltumu un milestību, radot pēc iespējas lielāku svētku sajūtu un izraisot patiesus smaidus viņu sejās.

Arī Simona Zaremba iesaistījās akcijā, jo patīk iepriecināt cilvēkus, kuru mājās prieks neienāk katru dienu. Visvairāk viņai patika gatavošanā tai - piparkūku cepšana un apsveikumu izgatavošana. Pozitīvas emocijas sagādāja arī kopā spēlētās spēles, kuru laikā meitene pārliecinājās, ka sociālo māju iemītnieki nav zaudējuši dzīves sparu. Līdzīgi kā Simona, arī Keita Orlovska iesaistījās labdarības akcijā, jo gribēja sagādāt veciem ļaudim prieku: "Man patīk redzēt cilvēkus smaidām. Tieši tāpēc piedāvāju savu palīdzību aktivitātēs ištekošanā."

Visi kopā. Viļakas novada sociālo iestāžu iemītniekus iepriecīgas par jebkuru ciemiņu, īpaši, ja tie ir jauni un radoši.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Spēkā saistošie noteikumi par kapsētu apsaimniekošanu

Tāda ir mirušo apbedīšanas kārtība

Kad nomirst cilvēks, ar kuru kopā pavadīti daudzi mūža gadi, tuvinieki ir ne vien sāpju un bēdu nomākti, bet bieži vien arī apjukuši, jo nākas taču iet un kārtot daudz un dažadas ar bērēm saistītas darišanas. Nav brīnuma, ka kādā brīdī amatpersonu teiktais var tikt nesaprasts, pārprasts, pat šķist aizvainojošs...

Īsi pirms gadu mijas "Vaduguns" redakcijā ienāca satraukta sieviete sēru drānās - ANTONIJA SOBOĻEVA no Kubulu pagasta Balvu novadā. Ne jau lai izteiktu līdzjūtību kaimiņienei, ratiem vai paziņām - nē! Bēdas un ciešanas bija piemeklējušas viņu pašu. Sievete nesen bija zaudējusi vīru, ar kuru kopā nodzīvots mūžs. Nelaiķis apbērēts, bet atraitnei mieru nedod, viņasprāt, aizvainojošā attieksme, ar kādu viņa saskārusies, kārtojot lietas, kas saistītas ar apbedīšanu. Sievetei nācīs uzklasīt, viņasprāt, nepelnītus pārmetumus no amatpersonu puses. Visvairāk atraitni aizvainojaši tas, ka Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN - TEX" par kapsētu apsaimniekošanu un uzturēšanu atbildīgā darbiniece apbedīšanas lietu kārtošanas procesā iesaistījusi Balvu novada pašvaldības policiju. "Darbiniece, kura man piezvanīja, teica: ja Jūs nevarat nokārtot dokumentus, tad sestdien bēres nenotiks.... Es zvanu policijai. Kā nenotiks? "SAN - TEX" es griezot ceturtdien, bet bēres bija noliktas sestdien. Ar tādām lietām taču nedrīkst spēlēties. Kad divas nedēļas pēc bērēm ar pretenzijām griezot pie "SAN - TEX" direktora, viņš teica, ka nekas neesot noticis, viru taču esmu apbērējusi...", sarunā "Vaduguns" redakcijai savu viedokli pauda A.Soboļeva.

Kāpēc bija nepieciešams iesaistīt pašvaldības policiju?

Kāpēc mirušā apbedīšanas procesā bija nepieciešams iesaistīt pašvaldības policiju? Atbildi uz šo jautājumu "Vaduguns" centās noskaidrot, griezoties Balvu novada pašvaldības policijā. Pašvaldības policijas priekšniece RITA KRAVĀLE pastāstīja, ka 2017.gada 29. novembrī policijai piezvanīja pašvaldības aģentūras "SAN- TEX" darbiniece RENATA GAVENYTE, kura ir atbildīga par kapu apsaimniekošanu Balvu pilsētas teritorijā. Darbiniece pastāstīja, ka aģentūru "SAN- TEX" apmeklējusi atraitne, kura nav vēlējusies ievērot Balvu novada pašvaldības saistošos noteikumus par nelaiķa apbedīšanas kārtību, tas ir, kapa vietas ierādišanu un tamlīdzīgi. Sievete astājusi nelaiķa miršanas apliecību un savu telefoni, bet kontaktēties nevēlas. Aģentūras darbiniece lūdza palīdzību. Zvanot pašvaldības policijai, darbiniece bija Joti satraukta un sacīja, ka lidz šim darba dzīvē nav saskārusies ar šādu situāciju.

R.Kravāle informēja, ka spēkā esošie 2014.gada 13.februāra Balvu novada domes saistošie noteikumi nosaka kapsētu īpašnieku, apsaimniekotāju un pārziņu pienākumus un tiesības. Kapu īpašnieks ir pašvaldība, bet apsaimniekotāja pienākumus Balvos pilda pašvaldības aģentūra "SAN- TEX". Kapsētu īpašnieku, apsaimniekotāju un pārziņu pienākums ir nodrošināt: kapsētu sektorū, rindu un kapa vietu nospraušanu dabā; apbedījuma vietu precīzu uzskaiti, kā arī šīs informācijas pieejamību. Apbedīšanas un apbedījumu vietu uzskaites pamatdokumenti ir mirušo reģistrācijas grāmata, kur jāizdara ieraksti. Kapsētas apsaimniekotājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atbildīgs par lietvedības kārtošanu par katru mirušā apbedīšanu. Kapavietu ierāda, pamatojoties uz dzimtsarakstu iestādes izdotu miršanas apliecību vai izziņu. Kapsētas pārziņis ierāda kapavietu un saskaņo apbedīšanas laiku, vai būs nepieciešams izmantot kapliču, utt.. Par novada domes saistošo noteikumu nepildīšanu likumdevējs paredz administratīvo sodu gan kapu apsaimniekotājam, gan personai.

Atrisina delikāti

"Nemot vērā, ka dzīvē personīgi esmu saskārusies ar līdzīgām situācijām un zinu, kā tādā brīdī jūtas cilvēks, kurš zaudējis tuvinieku, uzaicināju "SAN- TEX" darbinieci uz pašvaldības policiju, vai viņa nevar atbraukt, lai šo lietu

vispirms kopīgi pārrunātu. Darbiniece atbrauca, izstāstīja situāciju, uzrādīja atraitnes atstāto miršanas apliecību, uz kurās bija uzraksts sievetes telefons. Piezvanīju šai sievietei. Viņa tobrīd atradās atradās Balvos, netālu no "Maximas" veikala. Teicu, ka zvana no pašvaldības policijas, vai viņa nevar ienākt, lai kopīgi risinātu šo situāciju. Pēc pāris minūtēm sieviete ierādās manā kabinetā. Piedāvāju viņai aizbraukt uz kapiem un parādīt to vietu, kur viņa nolēmusi aplabāt nelaiķi. Sievetes klātbūtnē piezvanīju "SAN-TEX" darbiniecei, viņa atbrauca uz kapiem, apskatījās, ka tie ir dzimtas kapi, ka vietas nelaiķa apbedīšanai ir pietiekami un nekādi mērījumi nav vajadzīgi, atzīmēja to dokumentos," vairāk nekā mēnesi senos notikumus atcerējās pašvaldības policijas priekšniece. R.Kravale piedāvāja Antonijas kundzei jautājumu par apbedīšanu neatlikt un nokārtot to līdz galam. Protī, piedāvāja viņai aizbraukt uz "SAN- TEX" un parakstīties mirušo reģistrācijas žurnālā, ko atraitne arī izdarīja. Pašvaldības policija uzskata, ka sadarbībā ar aģentūru šo nesaprāšanos ar klienti atrisināja veiksmīgi. Pašvaldības policijas priekšniece saka: "Manuprāt, šo jautājumu atrisinājām Joti delikāti. Teiktu, ka atraitni iesēdināja trafarētā policijas automašīnā un veda, - nē, taču! Es nebiju formas tērpā un šo sievieti vedu ar savu personīgo automašīnu." Atraitnei nebija transporta, ar ko nokļūt mājās, un arī te viņai izlīdzēja. Tieši tajā laikā pašvaldības policijai bija plānots patrulēt Kubulu pagastā, tādēj pa ceļam policija aizveda mājās arī Antoniju. Pašvaldības policija tāpēc arī ir, lai sniegtu atbalstu gan iedzīvotājiem, gan iestādēm."

R.Kravale piebilda, ka emocionālam cilvēkam bēdās ir grūti saprast, kāpēc nepieciešams parādīt vietu, kur glabās nelaiķi, ja dzimtas kapos vietas pietiek. Pateica, ka sestdien glabās, un viss! Ja kapam prasītu jaunu vietu, tad, bet vieta dzimtas kapos ir. Taču "SAN- TEX" darbinieks to nezina, vai vietas pietiek, vai tā vispār ir. Tuviniekiem vieta ir jāparāda, kā arī jāparakstās mirušo reģistrācijas žurnālā.

Reģistrēt nelaiķi – obligāts nosacījums

Ieradusies ar miršanas apliecību pašvaldības aģentūrā "SAN- TEX", A.Soboļeva griezās aģentūras avārijas dienestā, jo avārijas dienests vienīgais atradas ēkas pirmajā stāvā. Dienesta dežurante Lidija Ločmele atceras, ka A.Soboļeva griezās pie viņas. Lidija tanī dienā dežurēja, bet pārējiem darbiniekiem bija pusdienu pārtraukums un viņi nebija uz vietas. Dežurante A. Soboļevai piedāvāja pagaidīt, jo pusdienu pārtraukumam drīz vajadzēja beigties, uzķāpt ēkas otrajā stāvā, kur ir krēsls, un pasēdēt, kamēr ieradisies darbiniece, kuras pārziņā ir reģistrācijas žurnāls. Taču sieviete bija satraukta, pateica, ka gaidit nevar, jo viņa esot atbraukusi ar taksometru, atstāja miršanas apliecību, savu telefona numuru un devās projām. "Ja būtu zinājusi, ka darbiniece, pie kuras atradas žurnāls, vēl ir uz vietas, būtu viņai piezvanījusi un palūgusi, lai nokāpj lejā," atceras dežurante.

Aģentūras grāmatvede NINA VINOGRADOVA, pie kuras atradas mirušo reģistrācijas žurnāls, noliedza, ka pensionāre, kad jau parakstījās žurnālā, būtu bijusi aizvainota vai sūdzējusies par kaut ko. "Bija gadījums, kad cilvēks sēdēja automašīnā un žurnālu viņam parakstīties aiznesa, jo viņš bija invalids. Bet tāds ir bijis tikai viens gadījums," atcerējās N.Vinogradova.

Atbildīgā par kapu apsaimniekošanu R.Gavenyte saka: "Cilvēki Balvos nesaproš, ka mirušos viņiem jānāk reģistrēt uz "SAN- TEX". Esmu runājusi ar visām apbedīšanas firmām Balvos, ka nedrīkst rakt kapu, kamēr piederīgie nav bijuši pie mums un reģistrējuši nelaiķi, saskaņojuši apbedīšanas vietu un laiku, parakstījusies miršanas reģistrācijas grāmatā, kas ir dokumenti, kas glabājas arhīvā daudzus gadus. Ja vieni radinieki, piemēram, nomirst, tad citiem radiniekiem nav pie kā griezies, lai uzzinātu mirušā apbedīšanas vietu. Vienīgais izziņas avots ir miršanas reģistrācijas grāmata." Aģentūras darbiniece piebilda, ka uz kapsētu vietas ierādišanai nelaiķa tuvinieku viņa ved arī ar darba mašīnu, ja cilvēkam nav sava transporta. Policijā Antonijas Soboļevas gadījumā viņa griezusies tāpēc, ka sieviete atteikusies ierasties pie viņas, bet "SAN- TEX" nav pieejama personu datu bāze, tā ir tikai policijai.

Mūža reģistrs. Grāmata, kurā reģistrē miršanas apliecības, Balvu pašvaldības aģentūrā "SAN-TEX" atrodas jau kopš pagājušā gadsimta 80.-tajiem gadiem. Aģentūrai tad bija cits nosukums, bet funkcijas tās pašas. Viena no tām - rūpēties par Balvu pilsētas kapu apsaimniekošanu, ierādot kapa vietas mirušo apbedīšanai. Miršanas apliecību reģistrs slējp sevī desmitiem un simtiem mūža lappušu, kas nodzīvotas un aizvērtas. Reģistrs paredzēts glabāšanai arhīvā.

Aģentūras atbilde par pretenziju

Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN-TEX" direktors ULDIS SPRUDZĀNS, komentējot situāciju, atraitnei atbild, ka Balvu novada pašvaldības aģentūra "SAN-TEX" Balvu pilsētas administratīvajā teritorijā esošo kapsētu apsaimniekošanu veic saskaņā ar Balvu novada pašvaldības 2013.gada 12.decembrī apstiprinātajiem saistošajiem noteikumiem Nr.52/2013 "Par kapsētu uzturēšanu un apsaimniekošanu Balvu novadā".

Pamatojoties uz saistošo noteikumu noteikto apbedīšanas kārtību, Balvu pilsētas kapu apsaimniekotājs, tas ir pašvaldības aģentūra "SAN-TEX", veic dzimtsarakstu iestādes izdotās miršanas apliecības reģistrāciju žurnālā, ierāda kapa vietu, saskapo apbedīšanas laiku, nepieciešamības gadījumā iznomā kapliču.

2017.gada 30.novembrī Antonija Soboļeva vīra Asija Soboļeva miršanas apliecību atstāja trešajai personai, tas ir avārijas dienesta darbinieci, kurai nav dotas pilnvaras pieņemt šāda veida dokumentus, kad iestādes darbiniekiem bija pusdienlaiks. Reģistrējot žurnālā miršanas apliecību, nepieciešama iesniedzēja klātbūtne, lai ar parakstu apliecinātu reģistrāciju. Tālāk notiek darbības, kā noteikts saistošajos noteikumos.

Uz norādīto telefoni, kas bija uzrakstīts uz miršanas apliecības, Antonijai Soboļevai zvanīja ar lūgumu ierasties pašvaldības aģentūrā, lai parakstītos reģistrācijas žurnālā. Uz darbinieka zvanu A.Soboļeva sāka rupji kliegt, ka vairs te nebrauks, vai darbiniece grib polšu, ka viņa te jau bija, utt..

Pēc atteikuma ierasties un reģistrēt miršanas apliecību, aģentūra nodeva informāciju pašvaldības policijai, lai veiktu preventīvus pasākumus, kas saistīti ar pareizu kapa vietas iedališanu, mirušās personas reģistrāciju.

2017.gada 12.decembrī A. Soboļevai ieradās pie aģentūras direktora ar pārmetumiem aģentūras darbinieku adresē. Tā kā paskaidrojums viņu neapmierināja, tad paceltā balss tonī sieviete izteica pārmetumus arī aģentūras direktoram. Atbildot uz to, U.Sprudzāns lūdza ierasties apstiprināt rakstisku iesniegumu sīkākai situācijas izvērtēšanai.

Nemot vērā augstāk minēto, pašvaldības aģentūras direktors vēlreiz atgādina, ka mirušos apbedīšana Balvu novadā notiek pēc pašvaldības pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem, tajos noteiktās apbedīšanas kārtības. Tikai tādā veidā iedzīvotājus var pasargāt pret kapsētas apbedīšanas laukumu ļaunprātīgu izmantošanu, kad viens zemes pleķša saimnieks uzrokas vīrsū kāda cita apbedījumam, nobloķē gājēju celiņu, vai tamlīdzīgi.

P.S. Īsi pirms avizes nosūtīšanas uz tipogrāfiju, atraitne piezvanīja redakcijai un paziņoja, ka viņa nevēlas, lai šo rakstu publicējam, jo redakcija ar pašvaldības aģentūru, viņasprāt, esot "uz vienu roku". Viņa taisnību meklēšot citur. Savukārt "SAN - TEX" pauda viedokli, ka iedzīvotājiem jāzina, kā rīkoties gadījumos, ja nomirst tuvinieks, tādēj nepieciešams to atgādināt.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Noslēdzies konkurss

Izvērtē skaistāk noformētos īpašumus

Pagājušā gada nogalē žūrijas komisija, kurā piedalījās Elita Teilāne, Jānis Zakarīts, Sandra Kindzule, Daina Mediniece un Artūrs Luksts, devās izvērtēt Balvu novada konkursam "Skaistākais Ziemassvētku noformējums" pieteikto 31 īpašumu. Savukārt 5. janvāri Balvu novada domes zālē notika konkursa uzvarētāju apbalvošana.

Pieteiktos objektus katrs komisijas loceklis vērtēja skalā no 0 līdz 10 punktiem. Tos summējot, noskaidroja uzvarētājus. Vērtēšana notika, balstoties uz nolikuma kritērijiem: noformējuma atbilstība Ziemassvētkiem un Jaunajam gadam; ideja un tās realizācija, pielietoto materiālu oriģinalitāte; noformējuma saderība ar objekta arhitektonisko tēlu un vidi, kā arī objekta vizuālā koņtēla kvalitāte.

Kategorijā "Individuālo māju noformējums" no pieteiktajiem 16 objektiem 1.vietu piešķira Gunta Logina īpašumam "Pilādzi", Dambergu ciemā, Briežuciema pagastā (48 punkti). 2. vietu ar 47,5 punktiem saņēma privātmāja Zaļajā ielā 6, Balvos (Andis Grāvītis, Ina Maksimova), bet 3. vietā ierindojās Tāja Korlaša īpašums "Likteņdzirnas" Kubulu pagastā (44 punkti).

Kategorijā "Daudzstāvu dzīvojamo māju noformējums", izvērtējot astoņus pieteiktos noformējumus, 1. vietu piešķira biedribai "Teātra 4", kas Irinas Kovšovas vadībā apsaimnieko daudzdzīvokļu māju Teātra ielā 4, Balvos (46,5 punkti). 2. vietu saņēma Ingūnas Auziņas un Ilgoņa Puncuļa balkons Ezera ielā 18 (45 punkti), bet 3. vietā ierindojās Andreja Kočerova izdekorētais balkons Bērzsīlā ielā 46, Balvos (42,5 punkti).

Kategorijā "Uzņēmumu un sabiedrisko ēku noformējums" bija pieteikti 7 objekti. 1. vietu žūrija nolēma piešķirt SIA "Paradizes putni" Bērzkalnes pagastā, ko vada Normunds Prūsis (42 punkti). 2. vietu izcīnīja Anda Grāviša vadītais motoklubs "Spieki vējā" Stacijas ielā 19, Balvos (37,5 punkti). Savukārt 3.vietā ierindojās Annas Lūzenieces SIA "Nūreņas", Krišjānu pagasta Žogos (36 punkti).

Grūto gadu noslēdz gaišās noskaņās

Kategorijā "Individuālo māju noformējums" žūrijas komisija kā labāko izvēlējās Gunta Logina saimniecību "Pilādzi" Briežuciema pagasta Dambergu ciemā. Mājas saimnieks apgalvo, ka konkursam viņa īpašumu pieteikusi pagasta pārvaldes priekšniece un šādā sacensībā viņš piedalījies pirmo reizi. Ziemassvētku dekorāciju klāsts viņa pagalmā šoreiz bijis īpaši bagātīgs: "Tā sanāca. Tā kā gads zemniekiem bija ļoti slīkts, gribējās vismaz kaut kādu prieku, ko dod skaistās gaismīņas," skaidro briežuciemietis.

Guntis stāsta, ka, gatavojoties gada sirsnīgākajiem svētkiem, nolēmis izrotāt visu piemājas augļu dārzu. Iedvesmots no burvīgā skata, kas pavērās, izgaismojot vienu koku, viņš pamazām aizrāvās un izgreznoja arī pārējos. Aptuveni piecu vakaru laikā mājas apkārtne pārvērtās par ištu ziemas pasaku, kas tumšajos ziemas vakaros priecē ne tikai pašus, bet arī garāmbraucējus.

Taujāts, cik daudz naudas jātērē, lai izveidotu tādu krāšņumu, Guntis apgalvo, ka, pērkot gaismekļus veikalā, tas izmaksā diezgan dārgi, taču ietaupīt varot, ja šo to uzmeistarot paša rokām: "Veikalā aptuveni 20 metrus gara lampiņu virtene izmaksā kādus 30 euro. Savas mājas apkārtnes greznošanai šoziem izmantoju apmēram 20 lielākas un mazākas virtenes."

Guntis uzskata, ka agrāk cilvēki tomēr vairāk rūpējās par savu māju izrotāšanu, bet pēdējā laikā šī interese gājusi mazumā: "Uzskatu, ka vismaz vienu lampiņu virtenīti katrs varētu izkārt. Braucot pa laukiem, lielākoties visapkārt valda tumsa. Agrāk tā nebija, bet tagad ļoti daudz māju stāv tukšas."

Noslēdzot zemniekiem tik grūto gadu gaišās noskaņās, Guntis cer, ka 2018. gads nesīs vairāk prieka: "Tā kā pēdējie divi, trīs gadi, nerunājot jau par pagājušo, bija ļoti slīkti, gribētos, lai vismaz nākamas pavasaris atnāk sauss!"

Idejas realizē kopīgiem spēkiem

Privātmāja Zaļajā ielā 6, Balvos, žūrijas skatījumā izpelnījās 2. vietu attiecīgajā kategorijā. Tās iemītnieki Ina Maksimova un Andis Grāvītis apgalvo, ka skaistais

Labākie. Apbalvošanas pasākumā novada domē uzslavas vārdus konkursa dalībniekiem teica un diplomas pasniedza domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs. Vēlot veiksmīgu gadu un bagātu izdomu arī turpmāk, viņš izteica gandarījumu, ka pilsētas noformējums gadu no gada kļūst krāšņāks. Savukārt žūrijas komisijas dalībnieku Jāni Zakarīti prieceja ievērojamais konkursa dalībnieku skaits, kā arī tas, ka sasparojusies ne tikai pilsētnieki, bet arī pagastu iedzīvotāji. Viņu pārsteigus arī iedzīvotāju izdoma. J.Zakarīts vēlēja, lai nākamgad konkursantu skaits dubultojas.

noformējums tapis pašu priekam, nevis konkursam. Taču draugi un radi, ciemojoties viņu mājās, burtiski pierunājuši pieteikt savu īpašumu izvērtēšanai. Ina neslēpj, ka Andim galva vienmēr pilna ar dažādām dekorēšanas idejām un sevišķa mudināšana kaut ko darīt viņam nav nepieciešama. "Es Anda idejas tikai mazliet piekoriģēju no dizaina viedokļa, atmetot lieko, lai viss izskatās pēc iespējas skaistāk," piebilst balveniete.

Andis piekrīt, ka ideju viņam netrūkst. Arī šoreiz abu autoru kopdarbā tapa skaisti priežu zariem un lampiņām apvīti balkona noformējumi, izgaismota lapene un pagalma eglīte. Savu svētku tērpā ar glītiem zvanījiem ieguva arī saimniecības ēka. Pie spožām Ziemassvētku lampiņām tīcis pat vasarīgais pagalma dizaina atrībūts – velosipēds. Andis atklāj, ka, ceļojot ar motociklu, ideju dekorēšanai izmantot divrīteni, abi ar Inu noskatījuši Lietuvā, vēl pirms Balvu novada svētkiem, kad pilsēta parādījās daudz līdzīgu, glīti izgreznotu šāda veida transportlīdzekļu.

"Visas lampiņas izvēlējās mierigos, dzeltenos tonos, tādas, kas nemirgo, bet vienkārši skaisti deg," skaidro Andis. Turklat, lai nebūtu pašam jārūpējas par to ieslēgšanu un izslēgšanu, virtenes pieslēgtas programmējamam taimerim, pateicoties kuram, iestājoties vakaram, īpašums pats no sevis pārvēršas burvīgi mirdzoša Ziemassvētku valstībā.

Svarīgi, lai skaists kopskats

Biedrības "Teātra 4" priekšsēdētāja Irina Kovšova apgalvo, ka kopš biedrības dibināšanas savā daudzdzīvokļu mājā par noformējumu iedzīvotāji lemj kopīgiem spēkiem. Tā kā iepriekšējā gadā jau bija izveidotas svētku eglītes un citi dekorī, pievienojuši tiem jaunas gaismīju virtenes mājas ārsienas izgreznošanai, nama iedzīvotāji nolēma pieteikties konkursam. Biedrības priekšsēdētāja stāsta, ka par skaisto noformējumu lielā mērā jāpateicas stiprā dzimuma pārstāvjiem Valdim Maslovskim un Aleksejam Kovšovam, kuri rūpējās par tehnisko pusi, lodējot karkass rotājumiem un izveidojot pieslēgumu koplietošanas elektrībai. "Tāpat arī piedomājām, lai tas neizmaksātu pārāk dārgi. Spuldziņu virteņu stiprināšanai pie ārsienas puiši nolēma izmantot garus dzelzs stieņus, jo koka karkass izmaksātu pārāk dārgi. Ja pagājušajā gadā lampiņu virteņu pieslēgšanai izmantojām rozetes dzīvokļos, tad šogad puiši parupējās, lai varam pieslēgties pie mājas kopējās elektrības," dažus no tehniskajiem risinājumiem atklāj mājas vecāku.

I.Kovšova neslēpj, ka labprāt pavēro noformējumus arī pie citām balveniešu mājām. "Uz kādas privātmājas ievēroju skaistus attēlus, kas izgaismoti uz ārsienas. Arī mēs nopirkām projektoru, bet šogad vēl neuzlikām, jo jāizdomā, kur to novietot un kā pievienot elektrībai, lai varam projicēt attēlu uz mājas fasādes. Varbūt to izdarīsim nākamgad," iecerī atklāj biedrības valdes priekšsēdētāja. Viņa stāsta, ka ievērojusi pilsētā arī vairākus skaisti izgaismotus māju balkonus: "Tomēr uzskatu, ka balvenieši ne pārāk aktīvi iesaistās namu izrotāšanā. Turklat, ja daudzdzīvokļu mājā izgreznoti tikai viens balkons, neveidojas skaists kopskats. Vajag, lai to ir vairāk. Tieši tādēļ mēs nolēmām veidot kopīgu mājas noformējumu."

Kā pasakā. Korlašu īpašums Kubulos Ziemassvētku laikā pārvērtās par mirdzošu pasaku valstību.

Zaļajā ielā 6. Andis Grāvītis uzskata, ka šogad balvenieši tiešām centušies padarīt savus mājokļus skaistākus: "Iespējams, tāpēc, ka veikalos var iegādāties vairāk dažādu rotājumu." Tomēr kopumā viņam gribētos, lai Balvi būtu vairāk izgreznoti, jo citās pilsētās svētku noskaņa tomēr bijusi lielāka.

Balkons, ko nevar neievērot

Balvenieša Andreja Kočerova noformēto spilgti zaigojošo balkonu var ievērot no tālienes. Andrejs stāsta, ka ar tā izgreznošanu par godu gadu mijas svētkiem nodarbojas jau ceturto gadu, katru reizi kaut ko uzlabojot un papildinot. Noformējumā ieguldītos līdzekļus viņš neskaita, jo daļu zaigojošo dekorāciju Andrejs darinājis pats. Iepriekšējā gada noformējumam viņš vienmēr cēsas pievienot kaut ko jaunu, dažas idejas noskatot arī interneta, tomēr kopējo kompozīciju vienmēr izdomā pats. "Tur vairāk ieguldīts mana darba, nekā naudas," apgalvo prasmīgais balvenietis. Andrejs priecājas, ka pilsētas iedzīvotāji novērtējuši viņa pūles un nereti izsaka viņam komplimentus. Daži pat speciāli nākot skatīties uz spožo Ziemassvētku normējumu viņa balkonā. Arī pašam ar sievu un abiem bērniem ir prieks par skaisto skatu, kas rada īpašu svētku noskaņojumu.

Andrejs uzskata – lai gan pagaidām ne visi balvenieši izgrezno savu māju ārpusi, šogad pilsētā bija redzami samērā daudzi glīti Ziemassvētku noformējumi.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Rugāju novadā godina uzņēmējus

Strādā ar sapni par tīršķirnes ganāmpulklu

Gada nogalē Lazdukalna Saita namā pirmo reizi notika Rugāju novada pasākums "Paldies uzņēmējam", kurā satikās lauksaimnieki, uzņēmēji, kā arī saimnieciskā darba veicēji. Nominācijā "Gada jaunais lauksaimnieks" balvu saņēma zemnieku saimniecības "Blūmi" īpašnieks Elvijs Kapteinis. Viņam ir 25 gadi, bet uzskati par darbu un dzīvi savā novadā ir negrozāmi.

Pēc 9. klases aizgājis mācīties uz Malnavas koledžu, pēc tam studējis biznesa augstskolā "Turība", iegūstot bakalaura grādu, Elvijs Kapteinis atgriezies tēva mājās Rugāju novadā un uzsācis savu uzņēmējdarbību. Viņam pieder zemnieku saimniecība "Blūmi". "Tēvs, kuram pieder zemnieku saimniecība "Mežmalas", uzdāvināja man 20 hektārus zemes, lai es varētu startēt Lauku atbalsta dienesta projektā jaunajiem zemniekiem. Startēju veiksmīgi, saņēmu finansējumu 40 tūkstošu euro apmērā. Par šo naudu iegādājos inventāru, Jēkabpils novadā nopirku divdesmit limuzīnas tīršķirnes teles un bulli. Latvijā šīs šķirnes liellopu nav daudz, audzēšu un pārdošu izsoju namā," stāsta jaunais lauksaimnieks. Viņš piebilst, ka telites paturēs ganāmpulka ataudzēšanai, bet uz izsoju namu ceļos bulliši. Elvijs plāno, ka piektajā darbības gadā viņam būs jau 80 liellopi. Šīs skaitlis minēts arī projektā, kur piecu gadu laikā apgrozījums zemnieku saimniecībā jāpalieina par 25%. "Visus darbus izdaru viens, šis darbs pazīstams kopš bērnības, jo jau uzreiz pēc devītās klases zināju, ko darišu. Skatos un augsti novērtēju, ko sasniedzis tēvs Vilnis. Es uzskatu, ka šis darbs jāturpina no

paaudzes paaudzē, katram klāt pieleicot ko jaunu un citādu. Ar prieku dodos pie govīm un, lai cik dīvaini neliktos, tā ir arī laba relaksācija. Aizaugušās zemes govis labi izkopj, viņām patīk ēst arī krūmus un dzīvot ārā, uz kūti dodas reti. Dzīvnieki komfortabli jūtas ārā līdz pat minus 20 grādiem," pastāsta Elvijs. Viņš piebilst, ka šogad jau bijušas divas grūsnas teles. "Ieliku sludinājumu un tajā pašā dienā pēc ūsu laika pirmos divus teļus pārdevu privātpersonām. Pats biju pārsteigts, ka tik ātri. Mums trūkst limuzīnas šķirnes vaislas buļļu. Cik zinu, tuvākajā apkārtne tīršķirnes ganāmpulklu nav," zina teikt jaunais lauksaimnieks. Viņš neslēpj, ka ir arī problēmas, un viena no tām - zināšanu trūkums, piemēram, veterinārijas jomā. "Šeit nav tādu seminaru, kur to uzzināt. Es sazinos ar citiem zemniekiem, meklēju internetā, jo uzskatu, ka jebkuras zināšanas var noderēt manā darbā. Esmu pieteicies Latvijas Šķirnes dzīvnieku audzētāju savienībā, lai iegūtu tīršķirnes ganāmpulka statusu. Gadu jāstāda barošanas, izkopšanas plāns, jāveic visi darbi, lai pēc gada, ierodoties vērtētājiem, varu iegūt šo statusu," saka Elvijs. Viņš neslēpj, ka pirmie divi gadi ir visgrūtākie, jo ir tikai izdevumi, bet nākotnē jaunietis raugās cerīgi. "Bija patīkami, ka novada dome pamanīja un novērtēja manu darbošanos. Tas būs papildus stimuls strādāt vairāk, būt piemēram citiem jauniešiem, jo nav jābaidās no laukiem, no darbošanās lauksaimniecībā," uzskata jaunais zemnieks.

Puisim atliek laiks arī savam vajaspriekam-basketbolam. Viņš spēlē Latvijas basketbola trešajā līgā, jau uzsākuši otro apli. "Komandā esam Rugāju un Bērzpils jaunieši. Pašlaik

atrodamies 12.vietā 18 komandu konkurencē. Brīvdienās dodamies uz izbraukuma spēlēm pa visu Latviju - Talsiem, Salacgrīvu, Daugavpili un citviet. Satieku savus draugus un komandas biedrus no "Turības" laikiem, jo arī studiju gados biju aktīvs basketbolists," saka Elvijs Kapteinis.

Saņem "Pilnības ragu". Šo pārpilnības un bagātības simbolu, kas izgatavots Vecpiebalgas porcelāna fabrikā, saņēma arī jaunais zemnieks Elvijs Kapteinis. "Pilnības rags" atgādinās, ka apstāties pie sasniegtā nedrīkst. "Lai gan šogad nominācijas saņēmušie sasnieguši zināmu pilnību savā uzņēmējdarbībā, taču tā uzvara ir trausla kā porcelāns un prasa mērķtiecīgu darbu, lai to noturētu turpmākajos gados," uzskata Rugāju novada domes vadība.

Foto - no personīgā arhīva

Nominācijā "Lielākais nodokļu maksātājs" balvu saņēma PKS "Linda" un uzņēmuma īpašnieks Stanislavs Karelis. SIA "Silmači" un īpašnieks Ainārs Birkovs saņēma balvu nominācijā "Lielākais darba devējs". Nominācijā "Gada inovatīvākais uzņēmējs" balva piešķirta zemnieku saimniecībai "Plāviņas" un īpašnieci Irēnai Paiderei. Nominācijā "Gada sadarbības partneris" balvas saņēma individuālais komersants "Rūķu nams" un īpašniece Margita Štāle-Krēmere, kā arī zemnieku saimniecības "Upmala" īpašnieki Velta un Gunārs Zoži. Lauku sētas "Baķi" īpašnieki Māra un Aivars Baķi saņēma balvu nominācijā "Gada novada tēla popularizētājs". Nominācijā "Gada pakalpojumu sniedzējs" balvu saņēma zemnieku saimniecība "Agrumi" un uzņēmuma īpašnieki Jānis un Pēteris Kočāni, zemnieku saimniecības "Blūmi" īpašnieks Elvijs Kapteinis saņēma balvu nominācijā "Gada jaunais lauksaimnieks". Nominācijā "Gada ģimenes uzņēmums" balvu pasniedza zemnieku saimniecībai "Pienavoti", bet Juris Bleiders saņēma balvu nominācijā "Gada amatnieks".

Balvu Evaņģēliski luteriskā baznīca saņem dāvinājumu

Uz Balviem atceļo unikāla lustra no Amerikas

5.janvāri Balvu Evaņģēliski luteriskā baznīca saņema dāvinājumu - Vita Matīsa dāvināja tēva Rūdolfa Matīsa darināto lustru.

Uz dāvinājuma pasniegšanu atnākuši draudzes locekļi, draugi, ieradusies televīzija. Lustra vēl atrodas iepakojumā un gaida, kad to atvērs. Dāvinātāja Vita Matīsa ir mazliet uztraukta, kā trauslais mākslas darbs būs izturējis garo ceļu no Amerikas. "Ar Dieva žēlastību esam iegājuši 2018. gadā. Mēs atkal dedzam svečītes, jo zinām, - gaismas nekad nav par daudz. Gaisma ir dzīvība, žēlastība, ceļa rādītāja. Šodien mēs atkal esam nākuši pretī gaismai - jā, arī pārnestā nozīmē. Ir gaisma, ko izstaro Dieva vārds, un gaisma, ko mēs caur labiem darbiem nesam saviem līdzcilvēkiem, viens otram," klātesošos uzrunāja mācītājs Mārtiņš Vaickovskis. Viņš pauž prieku un pateicību Matīsa kundzei par šīs gaismas vairošanu, tālākošanu citiem. "Mēs esam tālu no Amerikas, tālu no Rīgas, bet dzimtās mājas un senču vietas par sevi atgādina, tās ir mījas un dārgas. Arī Dieva vārds mudina godāt savus vecākus, kuri mācījuši un devuši ticību. Tas ir vadmotīvs tam, kāpēc mēs šeit esam un kopā vairojam gaismu," teica mācītājs un mudināja nodziedāt "Jūs, bērniņi, nāciet ar priečīgu prāt'...". Vita Matīsa bija gandarīta, ka atkal var būt Balvos, būt šajā baznīcā, kurā 1938. gadā iesvētīts viņas tēvs Rūdolfs Matīss. "Man vēl saglabājusies fotogrāfija, uzņemta pēc iesvētībām šajā baznīcā. Un pēc iesvētībām šeit pat Bērzpils ielā bija liels mielasts vija māsas Emmas Auziņas mājā, kura bija precējusies ar tā laika Balvu pilsētas galvu Pēteri Auziņu. Es ceru, ka tēvs par šo faktu no aizsaules dārziem priečājas, jo mūsu dzimtas senči piedalījušies šīs baznīcas celtniecībā," pastāstīja Vita Matīsa. Viņa lepojās ar tēvu, kurš bija vitrāžu mākslinieks. Viena viņa vitrāža, darināta Amerikā, Sietlā, jau atrodas Balvu Novada muzejā. Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes metodiķe nemateriālā kultūras mantojuma jautājumos Ruta Cibule atgādināja par slavenās Matīsu

Lai top gaismu! Unikāla lustra vēl jāpieliek tai paredzētajā vietā, vēl jāizpako līdz galam, lai atklājas trešā kupola daļa, bet visus priečēja fakts, ka lustra garajā ceļā nav bojāta un, pievienota elektrībai, iezaigojās jo krāšni, īpaši izceļot stikla mozaīkā ieaustos no Latvijas uz Ameriku aizvestos dzintara gabaliņus.

dzimtas pārstāvjiem. "Matīsu dzimtas uzvārds pie mums tiek izrunāts tādā kā kanoniskā svētumā. Mēs redzam, ka dzimta turpinās. Mēs zinām operdzedētāju Tāli Matīsu, kordirīgenti, pedagoģi Alīnu Matīsu, Medņevas puses Jaudis labi pazīst skolu vadītāja Vilhelma Matīsa vārdu, mēs zinām latviešu teātra režisores, teātra pedagoģes Ainas Matīsus

vārdu, nu iepazīstam Rūdolfa Matīsa vārdu, kurš bija vienīgais no kuplās ģimenes, kurš pēc kara atradās tā sauktā dzelzs prieķšķara otrā pusē. Arī Vita ir dzimusi Amerikā. Es priečājos, ka šī saikne ar izcilo dzimtu joprojām ir dzīva," teica R. Cibule, piebilstot, ka visi šie cilvēki ir nesuši gara gaismu citiem.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Foto - Z. Logina

Jaundzimušie

Gada pirmais bērniņš sagaidīts

Šajā gadā pirmais mazulis Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā sagaidīts, un tas ir Balvu pilsētas iedzīvotāju LĪGAS un JĀNA PETROVU dēls Kaspars. Viņš nāca pasaulē 2.janvāri pulksten 10.03. Puisītis piedzimstot svēra 3,440 kg un bija 55 cm garš.

Jaundzimušā mamma Līga teic, ka dēla dzimšana ir labākā dāvana, kas pēdējā laikā saņemta, kaut gan viņai gada nogālē īpašu dzīves notikumu bija pie tiekami daudz. "Novembra beigās nosvinēju savu 16.dzimšanas dienu, 5.decembrī oficiāli kļuvu par sievu, bet gada sākumā arī par pirmā Balvu novada bērnu, kas šogad piedzimis, mamma." Jāpiebilst, ka Ligas dēls Kaspars ir ne vien pirms šogad reģistrētais Balvu novada jaundzimušais, bet arī pirms mazulis, kas Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā nāca pasaulē jaunajā – 2018. – gadā.

Jau vairākus gadus Balvu novadā ir tradīcija sveikt pirmo jaunajā gadā dzimušo novadā reģistrēto bērnu. 4.janvāri Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs un novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Svetlana Romanovska slimnīcā apciemoja un sveica puisēna vecākus. Viņi pirmajam šogad reģistrētajam novada iedzīvotājam vēlēja augt stipram, veselam un gudram, savukārt Līgu un Jāni aicināja novērtēt iespēju saukties pasaulē skaistākajos vārdos – mamma un tētis, kā arī izaudzināt mazo Kasparu par brašu latvieti! Jāpiebilst, ka līdz pirms dienas - 8.janvāra - rītam Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākuši jau 8 mazuļi. Gads sācies ražīgi!

Savu Jāniņi sagaidīja mājās. 27.decembrī pulksten 17.30 piedzima puika. Svars – 2,700kg, garums 51cm. Puisēna mammai Lolitai Bočarņikovai no Apes novada Trapenes pagasta šis ir piektais bērniņš. "Mazo brālīti ar nepacietību mājās gaida meita Esmeralda, kurai ir 8 gadi, Krista – 4 gadi, Ralfs – 3 gadi un Monta, kurai divi gadi. Tagad meitu un dēlu attiecība mūsu ģimenē ir 3:2 – meitenes joprojām ir līderes," joko Lolita. Jau grūtniecības sākumā viņa saprata, ka šoreiz varētu būt puika, jo bija līdzīgas sajūtas, kā gaidot pirmo dēlu Ralfu. "Mana intuīcija nepievīla, jo dēlu arī sagaidījam," prīcīga secina Lolita. Viņa stāsta, ka dēlu sauks par Jāni – tāds lēmums pieņemts pēc apspriedes ar vīru Edgaru. Un pamatojums šādai izvēlei arī ir vērā nemams. Izrādās, līdz šim ģimenē nebija neviens Jāns, toties tagad būs pašiem sava. Jaunā māmiņa stāsta, ka vārda izvēle bērnam nav nemaz tik viegls uzdevums, kā sākumā var šķist. Kalendārs ar vārdiem gan pilns, taču, kad tas jāizvēlas savam bērnam, vairs tik vienkārši tas nešķiet. Lolita stāsta, ka Jāņa dzimšana sagādāja pamatīgas raizes un pat nelielu izbili, jo dzemdības sākās strauji un viss notika ļoti ātri. "Izsauku ātro palīdzību, atskrēja kaimiņi, bet uz slimnīcu aizbraukt nepaspējām – Jānis piedzima mājās. Taču galvenais, ka viss beidzās labi un mūs abus nogādāja Balvu dzemdību nodaļā," teic Lolita Bočarņikova no Trapenes.

Tagad pašiem sava Ziemassvētku brīnumiņš. 26.decembrī pulksten 15.36 piedzima puika. Svars – 3,440kg, garums 54cm. Puisēna mamma Ilga Želinska no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas otrs bērniņš. "Piektais grūtniecības mēnesī ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzināju, ka mums būs puika, par ko ļoti nopriecājos. Tagad esam vecāki diviem bērniem - meitiņai Sofijai, kurai ir divi gadi, un mazajam dēlinam," teic Ilga. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Alekstu – tādu vārdu dēlam izdomājis tētis Edgars. Pašai Ilgai šoreiz padomā nebija neviens vārda varianta, tādēļ viņa palāvās uz vīra izvēli. "Viņš ar šo visai sarežģito un atbildīgo uzdevumu tika galā lieliski un nolēma, ka mums būs dēls Alekss," stāsta Ilga. Jaunā māmiņa priecājas, ka sagaidījusi savu Ziemassvētku brīnumiņu tieši šajā laikā, kaut gan mediķu noliktais dzemdību datums bija ap 6.janvāri. "Arī meita man piedzima ātrāk par nolikto datumu, tādēļ šoreiz bija nojauta, ka tā varētu notikt arī otrreiz. Izrādījās, ka neesmu kļūdījusies – mūsu jaunākais pastarītis Alekss piedzima vēl vecā gada izskanā," teica Ilga.

Gads iesācies vairāk nekā veiksmīgi. 3.janvāri pulksten 9.28 piedzima meitenīte. Svars – 3,910kg, garums 55cm. Meitenītes vecākiem Alīnai Mežulei un Marekam Garanam no Gulbenes šis ir otrs bērniņš – mazo māsiņu mājās gaida 6 gadus vecais brālis Marguss. Alīna un Mareks smaidot teic,- sagaidīta Alīsite no Brīnumzemes. "Mums pašiem vārdi sākas ar burtiem 'A' un 'M', dēlam arī ar 'M', tādēļ nekas cits neatlika, kā meklēt meitai vārdu ar tādu pašu burtu kā mammai. Tā arī nonācām pie Alīsites. Šis vārds tik ļoti uzrunāja un iepatikās, ka citu variantu nemaz neizskatījām," atklāj jaunie vecāki. Viņi stāsta, ka jauno gadu vēl sagaidīja mājās, bet jau 2.janvāri iestājās Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā. Jau nākamās dienas rītā viņi turēja rokās savu mazulīti. "Interesanti, ka gulējām tajā pašā palātā, kurā pirms sešiem gadiem, kad dzima Marguss. Bet vēl interesantāks šķīta fakti, ka arī vecmāte mums bija tā pati – Inese Dadžāne. Bijām patīkami pārsteigtī," atklāja Alīna un Mareks. Jautāti, kam tad meitiņa vairāk līdzinās, Alīna nedomājot saka,- tēta meita, tāpat kā dēls Magnuss - no manis Alise labi ja tumšo matu krāsus mantojusi. Jaunā ģimene gandarīta secina, ka gads iesācies vairāk nekā veiksmīgi, jo nu viņi ir četri, neskaitot milūlus suni Boņuku un kaķi Rižiku, bez kuriem mājinieku dzīve nav iedomājama.

Vēl dzimuši:

12.decembrī pulksten 17.46 piedzima meitenīte. Svars – 2,730kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Simona Blomiece dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

12.decembrī pulksten 22.51 piedzima puika. Svars – 3,710kg, garums 58cm. Puisēna mamma Inga Pauliņa dzīvo Balvu novada Vectilžas pagastā.

13.decembrī pulksten 9.27 piedzima puika. Svars – 2,730kg, garums 50cm. Puisēna mamma Līga Langovska dzīvo Baltinavas novadā.

17.decembrī pulksten 16.09 piedzima meitenīte. Svars - 3,140kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Agnese Burkite dzīvo Balvu novada Bērzpils pagastā.

20.decembrī pulksten 9.42 piedzima puika. Svars – 3,065kg, garums 51cm. Puisēna mamma Evita Uvārova dzīvo Alūksnes novada Alsviķu pagastā.

20.decembrī pulksten 11.33 piedzima puika. Svars – 3,495kg, garums 55cm. Puisēna mamma Sarmīte Jasinska dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

24.decembrī pulksten 9.03 piedzima puika. Svars – 3,095kg, garums 54cm. Puisēna mamma Kristīne Kozlovska dzīvo Rīgā.

24.decembrī pulksten 11.53 piedzima puika. Svars – 3,460kg, garums 55cm. Puisēna mamma Gunta Strumpe dzīvo Balvos.

26.decembrī pulksten 7.59 piedzima puika. Svars – 4,020kg, garums 56cm. Puisēna mamma Dace Pasičnika dzīvo Balvu novadā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Svarcelšana

Par uzvaru – kauss un divi siera rituļi

Aizvadītā gada nogalē Balvu Sporta skolas svarcēlāji piedalījās turnīrā Lietuvā un pašmāju kausa izcīņā Dobelē.

No 20. līdz 21. decembrim Lietuvas pilsētā Rokiķos notika "Rokiķis kausa izcīņa - 2017" svarcelšanā, kurā startēja 2003. gadā dzimušie un jaunāki svarcēlāji. Ar panākumiem startēja arī Balvu Sporta skolas svarcēlāji. Edijs Keišs svara kategorijā līdz 40 kilogramiem izcīnīja 2.vietu, Kristiāns Čubars un Alekss Blonskis svara kategorijā līdz 62 kilogramiem ierindoja attiecīgi 4. un 5.vietā, bet Ralfs Plavnieks svara kategorijā līdz 69 kilogramiem izcīnīja 5.vietu. Savukārt Lauris Logins svara kategorijā virs 77 kilogramiem izcīnīja zelta

medaļas vērto 1.vietu. Turklāt Lauris sacensībās ieguva arī 1.vietu absolūtajā vērtējumā pēc Sinklera punktu tabulas starp visiem turnīrā startējošajiem svarcēlājiem. Tāpat, nesmot vērā, ka turnīru atbalstīja siera rāzotājs, Lauris bez čempiona kausa saņēma arī divus siera rituļus!

Savukārt no 27. līdz 28. decembrim Dobelē notika "Vecgada kausa izcīņa". Adriāns Ļovs svara kategorijā līdz 56 kilogramiem ieguva 6.vietu, Ralfs Boldāns svara kategorijā līdz 85 kilogramiem izcīnīja 5.vietu, bet Lauris Logins svara kategorijā līdz 105 kilogramiem ierindoja 5.vietā. Turklāt arī šajās sacensībās Lauris "U - 13" vecuma grupā pēc Sinklera punktu tabulas izcīnīja 1.vietu un kausu.

Karate

Piedalās "Budo maratonā"

"Budo maratons". 3. decembrī Rīgā notika austrumu cīņu skolas "Satori" rīkotais pasākums "Budo maratons", kuru apmeklēja arī Balvu karate kluba sportisti – Jānis Kozlovskis, Mārtiņš Logins, Guna Apša un Imants Zaikovskis. Maratons sākās pulksten desmitos rīta un ilga 12 stundas - līdz desmitiem vakarā. Visas dienas garumā notika astoņas nodarbinābas, kuru laikā sportistiem bija iespēja apgūt dažādus austrumu cīņas mākslas veidu pamatus - džudo, aikido, jiu jitsu, kobudo, grappling (BJJ), karate-do un iliçchuan. Maratonu vadīja augsta līmeņa instruktori – Sergejs Kolmakovs, Aleksandrs Osnačs, Dmitrijs Pudovs, Aleksandrs Šveinihs, Olegs Regzdiņš un Oksana Černikova. Balvu karate kluba vadītājs un treneris J.Kozlovskis stāsta, ka sportisti semināros ieguva jaunu informāciju, paplašināja savu redzesloku, kā arī plānots apmeklēt nākamo "Budo maratonu". "Turpinām arī gatavoties nākamajām sacensībām, kas notiks februārī Rīgā, martā Lietuvā un aprīlī Cēsīs," stāsta J.Kozlovskis.

Futbols

Jauno gadu sāk ar uzvaru

Mūsu futbolisti atsākuši Ziemeļaustrumu 2.līgas telpu futbola čempionātu, šī gada pirmajā mačā aizvadītajā svētdienā viesos tiekoties ar "Līvāni/LivMET" futbolistiem.

Vismaz pagaidām Dzeltenā Zemes Suņa gads mūsējiem izrādījis labvēlibu, jo "Balvu Sporta centra" futbolisti rezultatīvā mačā svinēja uzvaru ar rezultātu 5:3. Balveniešu labā divus vārtus guva Kristaps Saliņš, bet pa vienam precīzam raidījumam Riharda Ščogola, Kārla Vanaga un Aleksandra Šnegova kontā.

Dotajā brīdī "Balvu Sporta centrs" turnīra septiņās spēlēs guvuši četras uzvaras, divās spēlēs piedzīvojuši zaudējumus, bet vienā mačā cīnījās neizšķirti. Balvenieši astoņu komandu konkurenčē turpina cīnīties par visaugstākajām vietām. Nākamais mačs mūsējiem paredzēts 16.janvārī pulksten 19.30 – mājas spēle pret Preiļiem. Pēc tam sekos vēl viena mājas spēle pret FK "Zellis/Gulbene" (23.janvārī pulksten 19.30), bet 31.janvārī pulksten 19 Ludzā būs iespēja revanšēties pret SK "Latgols/Ludza" futbolistiem.

"Balvu Sporta centrs". Ziemeļaustrumu 2.līgas telpu futbola čempionāts turpinās arī februārī un martā. Plašāka informācija par aktualitātēm turnīrā – Latvijas Futbola federācijas Ziemeļaustrumu futbola centra interneta mājas lapā www.za.lff.lv.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Vieglatlētika

Medaļu klāsts sacensībās Ludzā

Aizvadītas Ludzas novada sporta skolas atklātās vieglatlētikas sacensības slēgtās telpās 2005.gadā dzimušajiem un jaunākiem bērniem.

Uljana Sisujeva izcīnīja 1.vietu lodes grūšanā, Evelīna Stepanova - 2.vietu augstlēkšanā un 3.vietu tāllēkšanā, Eriks Kuzmans - 2.vietu 60 metru skrējenā, Alens Kuznecovs - 1.vietu augstlēkšanā, Līna Eveina Smoļaka - 2.vietu pildbumbas mešanā, Renāte Mūrniece - 2.vietu pildbumbas grūšanā, Ervīns Tabors - 3.vietu 600 metru skrējenā, Ilja Polis - 3.vietu tāllēkšanā.

Foto - no personīgā arhīva

Alens Kuznecovs. Jaunais vieglatlēts palika nepārspēts augstlēkšanas disciplīnā.

Nepalaid garām

Piesakieties basketbola čempionātam!

"Balvu Sporta centrs" līdz 19.janvārim aicina pieteikties Balvu novada atklātajam basketbola čempionātam vīriešiem. Komandu pieteikumi jāsūtīta uz e-pastu edgars_kaljva@inbox.lv vai jāzvana uz tel.nr. 29336428. Komandu pārstāvju sanāksme notiks 18.janvārī pulksten 17 Balvu Sporta centrā, Sporta ielā 1. Savukārt ar čempionāta reglamentu var iepazīties "Balvu Sporta centra" mājas lapā sociālajā tīklā "Facebook".

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Latvijas arheologi noslēdz sezonu ar jauniem atklājumiem. Trīs aizraujoši stāsti par arheoloģiskās izpētes rezultātiem 2017. gadā dažādās Latvijas vietās. Arheologs Valdis Bērziņš stāsta par Riņķu kalna akmens laikmeta apmetni pie Burtnieka, arheologs Uldis Kalējs -par Ludzas viduslaiku pils noslēpumiem, bet arheologs Mārtiņš Lūšēns atklāj vikingu ceļus

Turlavas pusē.

Musolīni karo ar mafiju. Faisti tikko ir nākuši pie varas Itālijā, kad siciliešu mafija aizvaino viņu vadoni Benito Musolīni. Duče atbild skarbi. Viņš ieceļ par Palermo policijas priekšnieku Čezāri Mori, kurš Sicilijs sāk nezēlīgu karu pret mafiju.

Jaunai ostai jāizglābj Roma. Lai miljonu pilsētai Romai varētu piegādāt preces pietiekamā daudzumā, tai nepieciešama jauna osta. Ja impērijas galvaspilsētā sāks trūkt pārtikas, iedzīvotāji dumposies, un tas baida tā brīža imperatoru Klaudiu. 64. gadā Romā atklāj ostu Portu.

Holandietis vada pirātu valsti Marokā. 1619.gadā holandiešu kaperis Jans Janszons van Hārlems pieņem islāmu un pārtop par berberu pirātu Muratu. Viņš aplaupa eiropiešu kuģus un simtiem kristiešu pārdod Āfrikas vergu tirgos. Viņa karjeras kāpnes ir pasakinas: Murats kļūst par pirātu valsts vadoni.

Galma dāma: vai tikai karalienes pavadone? 18. gadsimtā Eiropas valdnieku galmas daiļo dižciltīgas galma dāmas iespaidīgos tērpos. Viņas ir tuvākās palīdzes karalienei vai citai augstākās kārtas aristokrātei, taču viņas nav kalpones. Galma dāmas ir izglītotas mūzikā un citās mākslās, pārzina etiketes smalkumus un cieši sekō modei. Gudrākās un apsviedīgākās tiek pie vērā nēmamas ietekmes, vērtīgām dāvanām un paša karaja uzmanības.

Čikāgas inženieriem izdomas netrūkst. Čikāga uzbūvēta purvainā vietā ar tik augstiem gruntsūdeņiem, ka ielas visu laiku līdzinās dubļu jūrai. Situācija ir tik dramatiska, ka pilsētas vadība jau grāsās pārcelt visus 50 000 iedzīvotāju uz sausāku vietu, līdz 19. gadsimta vidū inženieri piedāvā kādu pārsteidzošu risinājumu.

Tējas zaglis. Britu impērija Viktorijas laikmetā bez tējas dzeršanas tradīcijas nav iedomājama, bet aizrautība ar šo dzērienu draud izputināt valsti. Tējas imports izmaksā dārgi. Ko darīt? Jāsūta uz Ķīnu kāds attapigs "rūpnieciskais spiegs". Valstsvīru izvēle ir par labu skotu botāniķim Robertam Forčenam.

Karagūstekņi bēg, lai - uzķāptu kalnā. "Mēs atstājam nometni un ceram atgriezties pēc 14 dienām," kādā 1943.gada janvāra dienā raksta trīs itāliešu karagūstekņi zīmītē britu nometnes priekšniekiem. Viņi nolēmuši aizbēgt no ieslodzījuma un uzķāpti Āfrikas otrajā lielākajā kalnā, jo aizbēgt no nometnes un garlaicīgās ikdienas tajā tāpat nav iespējams. Dēkaiji nēm līdzi visai iespaidīgu aprīkojumu: no automašīnu buferu gabaliem darinātus kāpšļus, dzelēndrātis sprādžu vietā, no gultas auklām savītas virves.

Legendas

Tverot mūžu pilniem malkiem. Olgas Dreģes 80. jubilejas priekšvakārā saruna par mūžā sakrātajām vērtībām, kas ļauj izbaudīt katru dzīves mirkli, skarbo Smilga skolu un popularitātes dilemmām.

Eiropas kanibālisma īsais kurss. Viena no Eiropas vēstures noklusētajām lappusēm ir savulaik plāsi izplatītais kanibālisms - šodienas tabu tēma, kas vēl pirms 200 gadiem bija gana izplatīta parādība.

Visjautrākais mācītājs pasaulē. Ne par vienu citu latviešu literātu, kur nu vēl mācītāju, nav tik daudz leģendu un anekdotisku nostāstu kā par Jāni Steiku, kurš uzskatīja, ka latvieši bijuši visur.

Dzelzs Bella un kūrorta mafija. Viena no trim sievietēm Padomju Savienībā, kurai piesprieda nāvessodu, bija Berta Borodkina - no necilas kūrorta oficiantes kļuva par mafijas krustmāti un pagrīdes miljonāri.

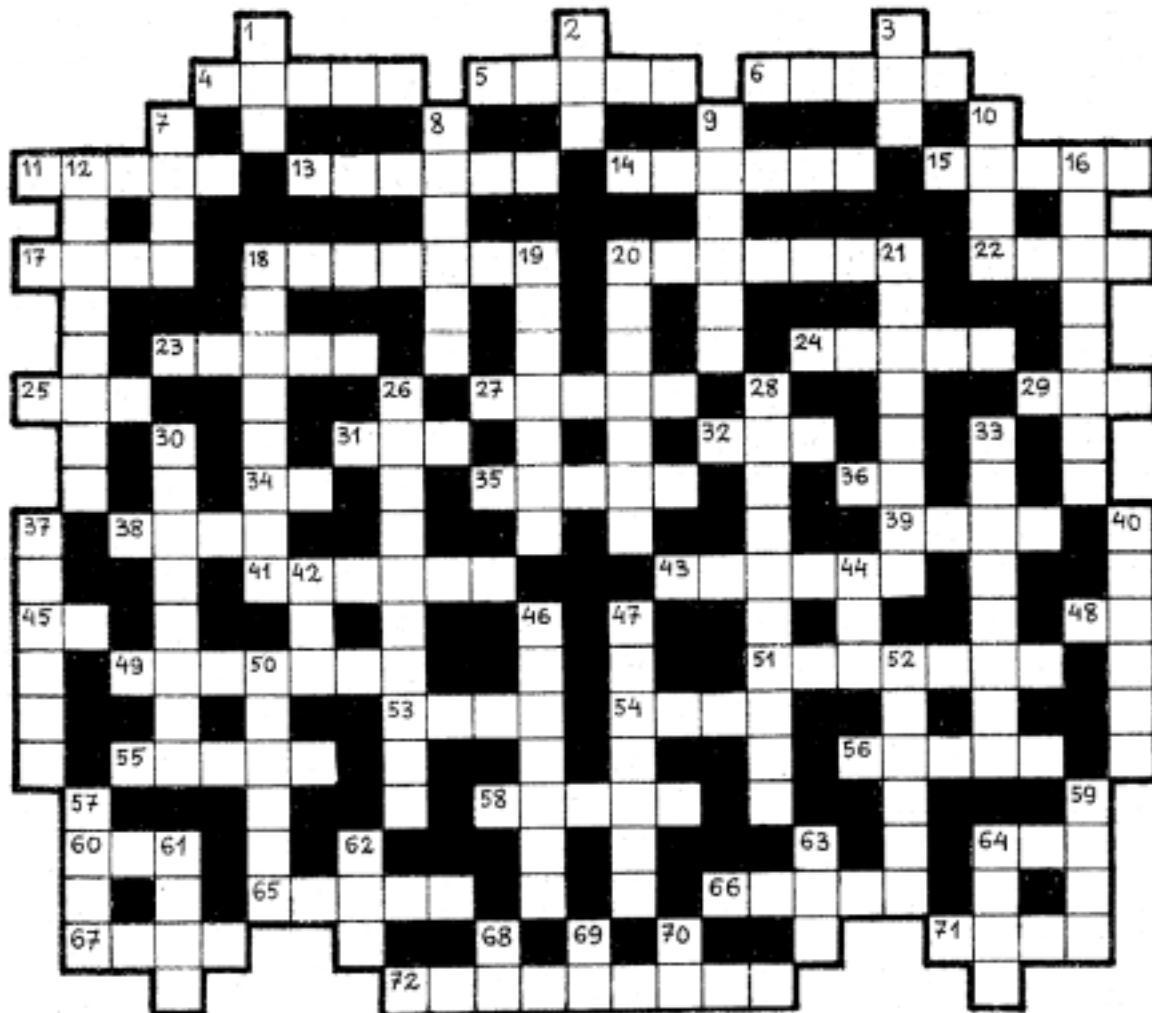
Gredzena stāsts. Nameja gredzens ir viens no latvietības simboliem, kas ļauj mums atpazīt vienam otru plašājā pasaulē, taču vai senais, mitoloģizētais vadonis Namejs tiešām tādu nēsāja?

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.janvārim.

Balviem – 90

Sastādīja G.Gruziņa

Decembra mīklu atrisināja: M.Pretice, S.Sirmā, S.Vēvere, A.Kravale, A.Lukumietis, A.Kravalis, I.Dzergača, I.Puļa, D.Svarinskis, D.Kivkucāns, L.Kivkucāne, M.Paidere, L.Baranovskis, Z.Pulča, J.Pošeika, U.Pozņaks (Balvi), D.Zelča (Krišjānu pagasts), E.Leļeva (Kubulu pagasts), O.Zelča, A.Sīviņš, B.Ķīse, A.Mičule (Tilža), V.Dragune (Kuprava), I.Homko (Medneva), A.Vīcupa (Vectilža).

Par decembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem DAINA ZELČA no Krišjānu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla janvāri

Horizontāli: 4. Pilsētas vecākais no 1934. līdz 1940.gadam. 5. Bijusī laikraksta "Vaduguns" žurnāliste, redaktore, laikraksta "Balvu Atmoda" žurnāliste (vārds). 6. Aprīņķa centrs Vitebskas gubernā Krievijas impērijas laikā. 11. Troksnis. 13. Jautā kora "Mirkis" dirigēnts. 14. BCB vadītāja, Valsts Kultūrapītāla fonda eksperte. 15. Balvu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotājs, kora vadītājs, Balvu aizsargu nodalas pūtēju orķestra un kora vadītājs 20.gadsimta 30.gadu beigās. 17. Ūdens nēmšanas vietas. 18. Senču dievs, tā vārds izmantots ezera nosaukumā. 20. Pilsētas Goda pilsonis, pedagoģs, novadpētnieks. 22. Liela saldūdens zivs. 23. Iela, kurā 20.gs. sākumā atradās Balvu pagasta valde. 24. Ģimene. 25. Veido kamolu. 27. Vācu etnogrāfs, pēc kura 18.gs. zīmējumiem darināti tēri KAC mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem. 29. Risina mīklu. 31. Veikalū tīkls Latvijā. 32. Balvu, Rēzeknes novadu robežupe. 34. Nolieguma partikula. 35. Pārtikas produkts, ko iegūst no govs. 36. Lielums matemātikā. 38. Gari. 39. Iznesīgi. 41. Mūzikas skolas ilggadējs direktors 20.gs. 2.pusē. 43. KAC deju kolektīvs. 45. Personas vietniekvārds. 48. Pastāv, eksistē. 49. Piesaista vienu pie otra. 51. Āzijas valsts, kuras fotomākslas izstāde bija apskatāma Balvu Novada muzejā 2010.gadā. 53. Tauta D-Igaunijā. 54. Mūzikas grupa. 55. Māksliniece, Tautas teātra scenogrāfe, aktrise (vārds). 56. Mācību telpa skolā. 58. Senču dievība, augļības simbols. 60. Pārvietoties kājām. 64. Smaili. 65. Māksliniece, Mākslas skolas direktore (vārds). 66. Pilsētas Izpildkomitejas priekšsēdētāja 20.gs. 50.gadu beigās. 67. Trauks maizes mīklas pagatavošanai. 71. 1936.g. Jaunlatgales aprīņķa dziesmu svētku virsdiriģents. 72. Aspazijas luga, teātra režisores V.Resnes diplomdarba izrāde.

Vertikāli: 1. Krāj, lasa kopā. 2. Krūzes, poda rokturis. 3. Kalēja darbnīcas neatņemama sastāvdaļa. 7. Cildinoši dzejoļi. 8. Horeogrāfs. Tautas deju ansambļa "Liesma" ilggadējs vadītājs. 9. Aprīņķa cents Z-Latgalē 20.gs. 30.gadu beigās. 10. Iznesīgs. 12. Bijusī pilsētas domes vadītāja. 16. Balvu Romas katoļu baznīcas prāvests 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā, ievērību guvis arī kā sakrālās mākslas koķēlnieks. 18. Latgales partizānu pulka brīvpārtīgais cīnītājs, pazīstams kā liels spēkavīrs. 19. Pirmais pilsētas vecākais. 20. Skolotāja, vēsturniece, vairāku grāmatu autore. 21. Ārstniecības iestāde Steķintavā. 26. Muižnieku dzimta, kura Balvu muižā saimniekoja visilgāk. 28. Pēdējā muižas īpašniece. 30. Krievijas senāta generālsekreitārs, virshofmeistars, muižu valditājs Latgalē. 33. Mūzikas skolas direktors, Tautas pūtēju orķestra "Balvi" vadītājs. 37. Pilsēta, ar kuru Balvi piedalījās sacensībā 1968.gadā. 40. Mazākumtautība Latvijā. 42. Vēlējuma partikula. 44. Augstskola Latgalē (agrākā nosaukuma abreatīvs). 46. Mākslinieks, grafiķis, Latvijas Mākslinieku savienības biedrs. 47. Stacijas 8.-gad. skolas ilggadējs direktors, novadpētnieks (daudzi viņa dāvāti priekšmeti apskatāmi Balvu Novada muzejā). 50. Pilsētas Goda pilsone, ārste-ftiziatre. 52. Balvu Novada muzeja krājuma glabātāja, 2008.gadā pilsētas svētkos nosaukta kā vismuzejiskā darbiniece. 57. KAC jauniešu deju kolektīvs. 59. 1902.gadā tika uzbūvēta dzelzceļa līnija Pitalova-.... 61. Neaptraipīta. 62. Mirdz, spīguļo. 63. Dzīvnieku mītne. 64. Populārs alkoholisks dzēriens Jāņos. 68. Nots. 69. Izsauksmes vārds. 70. Akuzatīva jautājums.

Decembra mīklas atrisinājums

(sastādīja A.Levgovds)

Horizontāli: 1. Bursa. 3. Orfas. 5. Konsultants. 12. Sāls. 13. Buka. 14. Krava. 15. Sidrs. 18. Rainis. 19. Alejas. 20. Silva. 22. Kronis. 23. Luters. 24. Princis. 25. Putrot. 26. Kārtis. 27. Svīta. 28. Kniede. 30. Grizli. 33. Ariks. 35. Flaga. 36. Sams. 37. Āmen. 40. Saskaisties. 41. Salto. 42. Trēns.

Vertikāli: 1. Bikses. 2. Aka. 3. Oss. 4. Sātans. 6. Nagans. 7. Urga. 8. Tons. 9. Niedra. 10. Ultramontānisms. 11. Fundamentālisms. 14. Konditoreja. 16. Spekulācija. 17. Palankins. 20. Sārts. 21. Anila. 29. Eliass. 30. Graudi. 31. Fasons. 32. Dinārs. 34. Suta. 35. Fēns. 38. Aso. 39. Ēst.

Konkursu sagatavoja E.Gabranovs

Ja ne šogad, tad nākamgad noteikti ēku demontēs

Kāds liktenis gaida neapdzīvoto māju Ezera ielā?

Iebraucot Balvos no Viļakas vai Verpuļevas puses, pilsētas viesus un iedzīvotājus jau daudzus gadus sveicina neapdzīvota piecstāvu daudzdzīvokļu māja – nama ieejas durvis un pirmā stāva logi aiztaisiti ciet ar dēļiem, pārējos svilpo vējš. Protams, arī no iedzīvotājiem māja ne miņas. Tā ir neapdzīvota ēka, kas, piekritīsiet, kopējo pilsētas vizuālo ainu skaistāku nedara. “Kādā tehniskā stāvoklī ir māja? Vai tā neapdraud drošību? Kāds būs mājas liktenis? Vai to neplāno nojaukt?” jautā laikraksta “Vaduguns” lasītāji.

Bīstamību nerada

Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece Rita Kravale stāsta, ka pašvaldības policijas darbinieki māju regulāri apseko, tai ir nepieciešamā dokumentācija un māja bīstamību nerada. Arī sodit ēkas īpašnieku nav bijis pamata, jo ēka vienmēr sakārtota atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem “Par Balvu novada teritorijas un tajā esošo ēku un būvju izmantošanu”. Tās īpašnieks nodrošinājis minimālās prasības neapdzīvotu un saimnieciski neizmantotu ēku uzturēšanai, piemēram, noslēgtas ieejas un pagraba durvis, aizvērti logi.

Arī Balvu novada pašvaldības Būvvaldes vadītāja Anita Avotiņa stāsta, ka galvenā prasība ēkas īpašniekam ir nodrošināt, lai tai nebūtu pieķuvēs nepiederošām personām, tostarp bērniem, ko ēkas īpašnieks

ir izpildījis. Savukārt jautāta, ko pašvaldība, veicinot pilsētas vizuālā kopskata uzlabošanu, minētās mājas sakarā varētu darīt turpmāk nākotnē, A. Avotiņa stāsta, ka teorētiski viens no iespējamajiem soliem ir, piemēram, pieņemt lēmumu ēku nojaukt. Tas gan ir pats radikālākais solis un, kā stāsta A. Avotiņa, līdz šim šāds risinājums pašvaldības praksē nav bijis. “Pieņemot šādu lēmumu, pašvaldība ar to iepazīstina ēkas īpašnieku. Ja īpašnieks nereagē, pašvaldība ēku nojauc par saviem līdzekļiem un pēc tam caur tiesu izpildītāju īpašniekam piestāda ēkas nojaušanas izdevumus. Tā varētu rīkoties, ja minētā māja klūtu bīstama apķartējiem. Protams, ar gadiem mājas tehniskais stāvoklis labāks nekļūst. Tādēļ pašvaldība ēkai noteikti pievērsis pastiprinātu uzmanību, kad tā būs tehniski slīktā stāvoklī un radīs apdraudējumu apķartējiem. Dotajā brīdī ēkas īpašnieks minimālās mājas uzturēšanas prasības izpildījis un tās tehniskais stāvoklis bīstamību nerada. Jāteic, Balvu novadā ir vairākas šādas ēkas, arī vēl slīktākā stāvoklī. Tās gan atrodas nomalā vietā, kur iedzīvotāji tik ļoti neuzturas,” skaidro A. Avotiņa.

Vēlas, lai māju nojauc

Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas mājai un zemei, uz kuras tā atrodas, ir katrai sava īpašnieks. Tāpat daļa cilvēku spriež, ka māja nemaz tik labā tehniskā stāvoklī nav, tādēļ par tās turpmāko likteni jau tagad

Foto - A. Ločmelis

Neapdzīvotā māja Ezera ielā. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas attēlā redzamo māju cēla 1980.gadu beigās un tajā pat bija uzstādīta santehnika. Iespējams, ka daudzdzīvokļu namu pabeigu un tagad tajā būtu iedzīvotāju rosība. Tomēr tobrīd izveidojusies situācija diktēja savus noteikumus - mājas būvniecība beidzās līdz ar tā dēvēto juku laiku iestāšanos.

vajadzētu nopietni padomāt. Bažas par ēkas drošību sarunā ar laikrakstu pauða arī zemesgabala īpašnieke, uz kura atrodas māja. Turklat arī viņa uzskata, ka māju nepieciešams nojaukt, un labprāt vēlētos, lai zeme būtu brīva no šīs ēkas.

Savukārt pašas ēkas īpašnieks pastāstīja, ka māja ir privātpāsums, turklāt tai ir nepieciešamā dokumentācija. Kas attiecas uz ēkas vizuālu un tehnisko stāvokli, mājas privātpāšnieks aicināja parūpēties arī katram pašam par savu īpašumu stāvokli, pirms

apspriest citu īpašumus. Jebkurā gadījumā, kā pastāstīja īpašnieks, ja ne šogad, tad nākamgad māju noteikti demontēs. “Ēka ir jaunbūve un to varētu nodot ekspluatācijā, bet to nedarišu. Pašlaik notiek pārrunas ar firmām par mājas demontāžas darbiem. Ir divi varianti – ēku nodrupina vai to akurāti demontē un celtniecības materiālus vēlāk pēc nepieciešamības izmanto. Viss atkarīgs no tā, kurš no šiem variantiem būs izdevīgāks un prasīs mazāku naudas ieguldījumu,” darīja zināmu ēkas īpašnieks.

Sākums 3.lpp.

Viedokļi

Bieži vien jaunievēlētajām partijām un valdībai iepriekš pieņemtais NAP vairs neliekas saistošs. Savukārt ministri, nonākuši pie varas, sāk realizēt nevis savas partijas politiku, bet gan politiku, ko veido ministrijas ierēdnī, kuri gatavo normatīvus aktus. Piemēram, nesen finanšu ministre D. Reizniece prezentēja jauno nodokļu politiku. Bet šie priekšlikumi nav partiju iepriekš izstrādātie, bet gan finanšu ministrijas ierēdņu produkts, kuri pēc tam bija jāakceptē varas partijām. Šos priekšlikumus pirms vēlēšanām neprezentēja neviens partija. Bet tā kā ierēdņiem parasti ir savas intereses, tad pēc būtības šobrīd valsts politiku Latvijā nosaka ierēdnī. Ar to ir izskaidrojams arī pārlieku lielais ierēdņu skaits valsts institūcijās un neiespējamība šo ierēdņu skaitu samazināt. Partiju cīņa par ministru amatām noris arī tādēļ, ka ministrijās tiek sadalīta ne tikai valsts budžeta nauda, bet arī ES struktūrfondu līdzekļi, kur caur lobijiem sava labums tiek arī partijām. Tas arī izskaidro to, kāpēc līdzekļus Latvijā administrē ministrijās, nevis reģionos, kā tas ir citās valstīs. Piemēram, ES līdzekļu apgušana tieši reģionos, vojevodistēs, sekmējusi milzīgu ekonomisko izrāvienu un visas teritorijas līdzsvarotu attīstību Polijā. Pēdējā laikā Latvijā ir vērojama valsts institūciju vēlme visur veikt pastiprinātas pārbaudes un kontroles. Nereti šīs pārbaudes noslēdzas ar sodu piemērošanu gan uzņēmējiem, gan zemniekiem, gan privātpersonām, gan pašvaldībām. Sodu uzlikšana un naudas iekāšana pārvēršas par sava veida biznesu. Ir nonācis tik tālu, ka iekāstētā soda naudas apjoms tiek paredzēts kā atsevišķa pozīcija valsts budžeta projektā. Tas nozīmē, ka, piemēram, ceļu policijai jānotver zināms skaits pārkāpēju, jāliek sods, lai obligāti iekāstētu budžetā plānoto summu.

Trešā slimība: valsts pārvaldes politika tiek realizēta kā biznesa projekts. Šo priekšlikumu savulaik izteica toteizējais premjers A. Šķēle. Bet valsts nav uzņēmums, to nevar pārvaldīt pēc biznesa likumiem. Citiem vārdiem sakot, tiek pieņemti tādi likumi un lēmumi, kas sākotnēji it kā ietaupa valsts budžeta līdzekļus, bet vēlāk šie “ietaupījumi” pārvēršas milzīgos, brīziem neatgriezeniskos zaudējumos valstij kopumā. Šāda “ietaupījumu” politika tiek realizēta attiecībā uz mūsu valsts lauku teritoriju, piemēram, veselības aprūpi, ceļu uzturēšanu, izglītību u.c. jomām. Slēdzot lauku slimnīcas, neremontējot un neuzturot kārtībā ceļus, slēdzot skolas, dažiem politiķiem liekas, ka tiek ietaupītas milzīgas naudas summas, kuras var izmantot, viņuprāt, ekonomiskāk, ieguldīt

naudu lielo pilsētu slimnīcās, ielās un skolās. Tieki pielietoti īpaši mehānismi, lai sadalītu līdzekļus par labu pilsētām. Kā spilgts piemērs ir princips: “nauda seko pacientam vai skolniekam”. Pat muļķim ir skaidrs, ka šāda pieeja vienmēr dos līdzekļu, līdz ar to arī mediku vai skolotāju algu priekšrocību, pilsētu iestādēs, kur vienmēr ir lielāks daudzums iedzīvotāju. Pat padomju laikā, lai izlīdzinātu līdzekļu sadalījumu par labu laukiem, kritēriji bija vairāki. Ilgstoši realizējot šādu politiku, valsts reģionos un lauku teritorijā arvien vairāk samazinās iedzīvotāju skaits, tas savukārt vēl vairāk sadārdzina infrastruktūras uzturēšanu. Galarezultātā šāda politika apdraud pašu valsti, var nonākt līdz pat valsts neatkarības zaudēšanai, jo teritorija paliek tukša no pilsoniem. Ikviens politiķim, nemaz jau nerunājot par valsts pārvaldīšanas galvenajām personām, ir jāzina, ka visos laikos visās valstīs un vietās lauku iedzīvotājiem sniegtie pakalpojumi ir bijuši vienmēr dārgāki nekā galvaspilsētā vai lielās pilsētās. Lai novērstu šo nevienlīdzību un uzturētu līdzīgu dzīves līmeni gan lauku teritorijā, gan pilsētās, ir jāatrod papildus finansēšanas, zaudējumu segšanas, dotēšanas vai kāds cits zaudējumu izlīdzināšanas mehānisms. Ja tas nenotiks, tad būs jāpiekrīt kādreizējā politiķa Vila Krištopāna teiktajam, ka dzīvojam “muļķu zemē”. Ar iepriekš minētājiem jautājumiem esmu daudz strādājis kopā ar profesoru Stānislavu Keišu jau kopš 1996. gada. Ir izdota mūsu kopējā grāmata “Reģionālā attīstība Latvijā: administratīvi teritoriālās norises gaita, problēmas, risinājumi”, kurā izteiktie priekšlikumi joprojām nav zaudējuši savu aktualitāti.

Pēdējā laikā deputāti ik pa brīdim spriež par pārmaiņām valsts pārvaldē un Saeimā. Kā viens no priekšlikumiem, līdzīgi kā Lietuvā, ir par deputātu skaita samazināšanu Saeimā. Manuprāt, tas ir mazsvārīgs jautājums, jo lielu līdzekļu ekonomijai tas nedos, toties droši vien samazināsies to deputātu skaits, kas ir ievēlēti no reģioniem, jo iedzīvotāju skaits reģionos sarūk. Svarīgāk būtu izskatīt iespēju Latvijā pāriet uz jauktu vēlēšanu sistēmu, kur puse deputātu tiktu ievēlēti no konkrēta apgabala, līdz ar to vēlētāji varētu no deputāta pieprasīt atskaiti par paveikto. Tādējādi varētu novērst pašreizējo nepilnību, kur deputāti tiek ievēlēti vienīgi no politiskajām partijām un nes kolektīvo atbildību, citiem vārdiem sakot, personīgi nenes nekādu atbildību. Cerībā uz mūsu valsts strauju un vienmērīgu attīstību...

Informē CSDD

Aicina pievērst uzmanību tiesību derīguma termiņam

Pirms pieciem gadiem Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) sāka izsniegt attēlā redzamā parauga vadītāja apliecības. Nemet vērā, ka to izsniegšanas sākumā bija paaugstināta auto vadītāju interese par jaunajām apliecībām un to, ka C un D kategoriju vadītāja apliecībām noteikts piecu gadu derīguma termiņš, CSDD aicina auto vadītājus pievērst uzmanību vadītāja apliecības derīguma termiņam.

CSDD atgādina, ka e-pakalpojumos “e.csdd.lv” var pieteikties atgādinājumiem par vadītāja apliecības vai medicīniskās izziņas termiņa beigām, jo ikdienas steigā auto vadītāji nereti aizmirst par šādām lietām. Piesakoties atgādinājumiem, auto vadītājs uz CSDD e-pakalpojumos norādīto e-pasta adresi saņems atgādinājumus mēnesi un nedēļu pirms termiņa beigām, kā arī dienā, kad beidzies termiņš. Savukārt uzņēmumi, ievadot vadītāja apliecības numuru, CSDD e-pakalpojumos var pārbaudīt savu darbinieku vadītāja apliecības, medicīniskās izziņas derīguma termiņus, vadītāju kategorijas un stāžu.

Jāpiebilst, ka uz šī gada 1. janvāri Latvijā bija reģistrēti 854 tūkstoši derīgu vadītāja apliecību.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Īsumā

Bankas turpmāk nepieņems pensiju 2.līmena iesniegumus

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē, ka ar šī gada 1.janvāri bankas klātienē un interneta bankās vairs nepieņems iedzīvotāju iesniegumus par dalību Valsts fondēto pensiju shēmā (VFPS) jeb pensiju 2.līmeni. Tādējādi tiks nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret visiem līdzekļu pārvaldītājiem.

Sākotnējais sadarbības mērķis – atvieglot pakalpojuma pieejamību klientiem, ir zaudējis aktualitāti. Jaunu iesniegumu skaits ir būtiski mazinājies, jo iedzīvotāji, kuriem bija tiesības brīvprātīgi pievienoties VFPS, savu izvēli jau izdarījuši. Turklat iesniegumus valsts fondētās pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījumu plāna izvēlei vai maiņai var iesniegt valsts vienotajā pakalpojumu portālā latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu "Iesniegums valsts fondētās pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījumu plāna izvēlei vai maiņai".

Pirms līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu plāna izvēles interneta vietnē manapensija.lv vēlams iepazīties ar detalizētu informāciju par jebkuru ieguldījumu plānu, un veikt to savstarpēju salīdzināšanu. Informāciju par savu dalību pensiju 2.līmeni var apskatīt portālā latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumus "Valsts fondēto pensiju shēmas (pensiju 2.līmena) dalībnieka konta izraksts" un "Informācija par valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka reģistrāciju un ieguldījuma plāna izvēli".

Iesniegumus var iesniegt arī personīgi jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras klientu apkalošanas centrā vai valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalošanas centros.

Mainās VSAA pensiju un pabalstu piegādes cena dzīvesvietā

Ar šī gada 1.janvāri mainās cena par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) piešķirto valsts pensiju, pabalstu vai atlīdzību piegādi sanēmēja dzīvesvietā.

VSAA organizētā publiskā iepirkuma rezultātā pakalpojuma sniegšanas tiesības ieguva VAS "Latvijas Pasts", kurš pakalpojumu periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim piedāvāja sniegt par cenu 2,39 eiro atbilstoši uzņēmuma aktuālajām piegādes izmaksām iepriekšējās cenas 1,74 eiro vietā, kas bija spēkā no 2008.gada.

Šīs izmaksas sedz saņēmējs. Sākot ar janvāri, VSAA no izmaksājamās pensijas, pabalsta vai atlīdzības ieturēs 2,39 eiro un pārskaitīs šo summu VAS "Latvijas Pasts".

VSAA atgādina, ka VSAA piešķirtos pakalpojumus izmaksā atbilstoši pakalpojuma saņēmēja izvēlētajam izmaksas veidam. 89 % no visiem VSAA izmaksātajiem pakalpojumiem tiek pārskaitīti uz klientu bankas kontu vai pasta norēķinu sistēmas kontu.

Veiksmes prognoze

9.janvāris. Uz šodienu droši vari plānot kādu morāli vai fiziski smagu darbu. Neuztraucies! Spēka Tev pietiks. Šīn otrdienā ieteicamas arī dažādas iedzīvotāju vai darba sapulces. Cilvēkiem būs gan ko klausīties, gan ko sacīt vai ierosināt. Arī kultūras iestāžu apmeklējumam piemērots laiks. Atliek tikai pašam uzvēlēties: uz koncertu, muzeju, izstādi vai bibliotēku.

10.janvāris. Emocijas kā alus putas kāps pāri kausa malai. Un tās daudziem šodien var sabojāt gan karjeru, gan attiecības. Tāpēc neiesim to pavadā un par spīti sliktajam noskoņojumam centīsimies pasmaidīt un vadīties pēc principa: jo sliktāk iet, jo labāk jāizskatās! Un ja pati (-s) nevari tikt galā, tad atrodi savu uzticamības personu, kurai vari izkrātīt sirdi: mīloto, paziņu, psihologu vai mācītāju.

11.janvāris. Veiksmīgā ceturtdiena, kad no jebkuras sarežģītas situācijas Tu vari iziet kā uzvarētājs. Apsveicamas fiziskas aktivitātes: gan ar lauzni un āmuru, gan trenāzieru zālē, gan mājā, gan kūti, gan mežā. Lielas iespējas tikt pamanītam gan konkursos, gan prezentācijās, gan deputātu sēdēs. Darbojies, un panākumi neizpalik! Šī taču ir janvāra visveiksmīgākā diena. Pēc plkst. 17.00 gan piebremzējiet, jo sākas 'čika' laiks līdz pat plkst. 24.00.

12.janvāris. Ceļotāju piektienā daudzus vilks skriet pa pasauli: vienu pie sievāmātes uz pankūkām, otru uz koncertu, trešo pie Reiņa uz vārdiņdienu, ceturto uz kalnu, bet piekto mājas pie datora, skatoties savas ceļojumu fotogrāfijas vai plānojot vasaras atvālinājuma ceļojuma maršrutu. Lielākā daļa cilvēku būs optimismā pilni un uz pozitīva viļņa. Šodien nebūtu vēlamas procedūras, kas saistītas ar asins pārliešanu. Tāpat būtu jāizvairas no mediciniskiem pasākumiem saistībā ar aknām un žultspūslī.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozī lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

E-veselības sistēmas lietošana**Ar janvāri darbnespējas lapas un kompensējamo zāļu receptes izrakstīs tikai elektroniski**

Ar šī gada 1.janvāri Latvijā tiek uzsākta obligāta valsts E-veselības sistēmas lietošana. Tā paredz, ka turpmāk darbnespējas lapu un valsts kompensējamo zāļu recepšu aprite būs tikai elektroniska.*

E-darbnespējas lapas tiek atvērtas, pagarinātas un noslēgtas E-veselības sistēmā. Informāciju par noslēgto e-darbnespējas lapu darba devējs nākamajā dienā redz savā Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) profilā. Arī iesniegumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (VSAA) par E-veselībā noslēgto B darbnespējas lapu iedzīvotājs var iesniegt elektroniski, izmantojot VSAA e-pakalpojumu.

Lai iegādātos e-receptes zāles, aptiekā jāuzrāda sava personas apliecība (eID) vai pase (iegādājoties zāles savam nepilngādigajam bērnam, papildus jānosauc bērna vārds un uzvārds).

Savukārt, lai iegādātos citam cilvēkam izrakstītas e-receptes zāles – piemēram, radiniekam vai kaimiņam – aptiekā jāuzrāda e-receptes ID numurs, kurš ir pieejams gan ārstam, gan pacientam (var būt izdrukāts no E-veselības sistēmas, kā attēls telefonā u.c.), jānosauc pacienta vārds, uzvārds un jāuzrāda sava personu apliecināšanas dokuments.

Iedzīvotājs var arī deleģēt E-veselības portālā citu cilvēku savu e-recepšu zāļu iegādei. Tādā gadījumā deleģētajam cilvēkam (pircejam) aptiekā jāuzrāda tikai sava personu apliecināšanas dokuments un jānosauc pacienta vārds, uzvārds.

Svarīgi, ka līdz 2018. gada 1. janvārim papīra formā izrakstītās kompensējamo zāļu receptes varēs izmantot līdz to derīguma termiņa beigām – tās aptiekā elektronizēs farmaceitis. Papīra formā atvērtu darbnespējas lapu E-veselībā elektronizēs ārstniecības persona, kura to noslēgs.

Ja e-recepti nav iespējams izrakstīt tehnisku iemeslu dēļ (piemēram, interneta vai elektrības traucējumu gadījumā), ārsts ir tiesīgs to izrakstīt papīra formā. Savukārt, ja minētajā gadījumā nevar atvērt e-darbnespējas lapu, ārsts veic par to atzīmi pacienta medicīniskajā dokumentācijā un atver e-darbnespējas lapu nākamo piecu darba dienu laikā, norādot sistēmā darbnespējas perioda pirmo dienu.

Saņemot e-darbnespējas lapu vai e-recepti, to var apskatīt, autorizējoties E-veselības portālā www.eveseliba.gov.lv. Iedzīvotājiem E-veselības portālā ir pieejama tikai tā medicīniskā informācija, kuru sistēmā ir ievadījus ārstniecības personas.

Jautājumu gadījumā par e-darbnespējas lapas, e-receptes vai citu E-veselības pakalpojumu izmantošanu, kā arī ieteicamo rīcību sistēmas īslaicīgu tehnisku traucējumu gadījumos, iedzīvotāji ir aicināti zvanīt E-veselības lietotāju Atbalsta dienestam pa tālruni 67 803 300 (katru dienu no plkst. 8.00 līdz 20.00).

Ārstniecības iestādēs un aptiekās, kurās lieto E-veselības sistēmu, ir izvietotas atpazīšanas uzlīmes "šeit lieto E-veselību". Informācija par šīm ārstniecības iestādēm ir pieejama arī E-veselības portāla interaktīvajā kartē.

* Pēc 2018.gada 1.janvāra uz papīra recepšu veidlāpām turpinās izrakstīt: individuāli kompensējamās zāles, M saraksta zāles un medicīniskās ierīces; ja zāļu iegādi pacientam kompensē apdrošināšanas sabiedrība; ja paciens izmants recepti kādā no ES dalībvalstīm, Islandē, Norvēģijā, Lichtensteinā vai Šveicē; personai, kura nav reģistrēta Iedzīvotāju reģistrā; ja e-receptes izrakstīšana E-veselības sistēmā nav iespējama tehnisku iemeslu dēļ.

Kā pieprasīt VSAA pabalstu, ja ir e-darbnespējas lapa

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) informē, ka arī pēc 1.janvāra, kad ārstniecības personas uzsākušas obligātu E-veselības sistēmas lietošanu, ir nepieciešams iesniegums, lai pieprasītu VSAA slimības vai maternitātes pabalstu.

VSAA informāciju par elektroniskajām darbnespējas lapām B var iegūt no E-veselības sistēmas tikai tad, kad saņemts personas iesniegums pabalsta piešķiranai. Kā rīkoties, ja vēlas saņemt VSAA pabalstu:

Kad ārsts E-veselības sistēmā noslēdzis darbnespējas lapu B, **noskaidrojiet tās reģistrācijas numuru**. Numurs nepieciešams, lai, izmantojot e-iesniegumu, persona norādītu konkrētu lapu, par kuru vēlas pieprasīt pabalstu, ja ir vairākas. Numurs jānorāda obligāti, kad tiek izmantots iesniegums papīra veidā.

Iesniedziet iesniegumu VSAA.

Visērtāk iesniegumu nosūtīt elektroniski, izmantojot e-pakalpojumu "E-iesniegums VSAA pakalpojumiem". Ātrākais celš – mājaslapas www.vsaalv, sadaļā "elektro-

niskie pakalpojumi", izvēloties "E-iesniegums slimības pabalsta piešķiranai vai pārrēkināšanai" un nospiezot ikonu "e".

Ja nav iespējams nosūtīt elektroniski, joprojām tiks pieņemti arī personīgi VSAA klientu apkalošanas centros vai valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalošanas centros iesniegtie, kā arī pa pastu nosūtītie iesniegumi.

VSAA vērš uzmanību, ka pabalsta pieprasītājam VSAA iesniegumā jānorāda konta numurs, uz kuru vēlas saņemt maksājumu, jo VSAA var būt reģistrēti vairāki personas konta numuri. Pabalsts par e-darbnespējas lapu B jāpieprasā 6 mēnešu laikā no pirmās saslimšanas dienas.

Ja persona VSAA pieņemto lēmumu par pabalsta piešķiranu izvēlas aplūkot internetā, ar to var iepazīties interneta vietnē www.latvija.lv, sadaļā "Mana darba vieta".

Darba devējs E-veselības sistēmā noslēgto darbnespējas lapu redzēs Valsts ieņēmumu dienesta EDS sistēmā. Darbinieks no E-veselības sistēmas var nosūtīt darba devējam informāciju par atvērto un/vai slēgto e-darbnespējas lapu.

Nakts	Diena
T 10.01	Mākojums -1 Apnāces 0
C 11.01	Apnāces -3 Apnāces -3
Pk 12.01	Apnāces -5 Apnāces -4
S 13.01	Apnāces -7 Skaidrs -8

Gismeteo.Jaunumi.

Laika zīmes

Janvāris (Jaungada, Ziemas mēnesis)

Janvāris ir ziemas galvenais mēnesis un valdnieks. Ja februāris ir ziemeļvēju un puteņu mēnesis, tad janvāris ir sala mēnesis. Janvāra mēneši, kuros ir stindzinošs sals, viens pēc otru tikpat kā neatkārtojas. Ja janvāri stiprs sals, tad jūlijā būs sauss un karsts. Ja janvāri bieži snieg un putina, tad jūlijā daudz pērkonu un lietavu. Sauss janvāris paredz bagātu ražu. Miglains un lietains – sliktu. Ja janvāri zeme nesasalst un valdošie ir dienvidu, rietumu vēji, tad šajā gadā būs daudz slimību.

Turpmākā ziemas laika vērojumos nozīmīga diena ir 12. janvāris, kad pēc kautas cūkas liesas zilē atlikušo ziemu. Ja liesa vienlaidus gara un gluda, ziema būs gara. Ja liesa šajā laikā bieza, aukstums būs ziemas vidū. Ja īsa, arī ziema būs īsa.

14. janvāris ir Vecā Jaungada diena.

Ticējumi. Ja Vecā Jaunā gada vakarā pūš dienvidvejš – būs silta vasara un dāsns gads. Ja rietumvejš – būs labs piena un zivju gads. Ja austrumvejš – būs laba augļu raža. Ja 14. janvāri jauns mēness, tad pavasarī būs lieli pali.

15. janvāri jāvēro laiks. Ja jaunajam mēnesim ragos iepāss spīdums, būs sniegputēji. Ja ragi taisni, stateniski – būs sals. Ticējums saka, ka šajā dienā no melna gaija izdētas olas 4. jūnijā piedzīmst teiksmais čūsku ķēniņš Bazilisks.

17. janvāri Tenis, Taniss. Sieviešu svētdiena un viena no Zirgu dienām. Lai cūciņas un zirgi neslimotu, jāiet uz kūti un dūšīgi jādanco. Teņa dienā nedrīkst rāties, jo ļengas piesauc nelabos garus.

Ticējumi. Ja Tenī snieg, tad Aleksī (30. marts) pali. Ja nakts skaidra un pilns mēness, 7. aprīlī plūdi.

20. janvāri Bašķu diena. Viena no govju dienām, bet svētki visiem mājas dzīvniekiem. Lopī šajā dienā bija jākopj un jābaro sevišķi labi. Zirgus nedrīkstēja nodarbināt, tiem bija jādod atpūta.

Ticējumi. Ja Bašķi skaidrs – būs sausa vasara. Ja mākoņains un sniegains – būs labas ražas.

31. janvāri Tekla. Tekla ir Teņa (Taņa) māsa un viņas aizbildniecībā mājputni.

Ticējumi. Ja dienas vidū spīd saule – būs agrs pavasarī. Ja sniegputenis – vēls pavasarī.

Kāds laiks varētu būt janvāri?

Sniegs, kas vairāk vai mazāk Austrumlatvijā noturējās līdz Ziemassvētkiem, gada nogalē pazuda. Lai arī uz viena otra

austrumu pierobežas ezeriņa ledus jau paspēja vilkt lomus pirmie zemledus makšķernieki, Ziemassvētku laikā nakts sals arī šeit atkāpās. Tāpēc tas nebija kaut kāds Ziemassvētku brīnums, ka vienā otrā mežmalā jau vai arī vēl ziedēja baltie vizbuli un zilās vizbulītes. Decembra beigās kūstoša sniega ūdeņos upju palienēs var sastapt ziemojošas meža pīles un gulbjus, bet vēja raustītajos kailajos bērza zaros Latvijā ziemojošos māju strazdus. Nu gandrīz kā martā! Bet ticējums saka, ja Ziemassvētkos pavasarīs, tad Lieldienās būs ziema...

Vērojot norises dabā un laika zīmu dienās novembrī un decembrī, jāsecina, ka arī ziemas galvenais mēnesis janvāris būs ar mainīgiem laika apstākļiem. Bez barga sala, bet ar vējainām un nokrišņiem bagātām dienām.

Janvāra pirmajā pusē laika apstākļi mainīgi. Līdz Zvaigznes dienai (6.janvāris) bez būtiskām izmaiņām. Dienās no 0 līdz + 5°C grādiem. Naktī ap 0°C. Dažādi nokrišņi. Laikā ap 10. janvāri Austrumlatvijā nelieci sniegs, apledojuums un temperatūra naktīs -8, -12°C. Laikā ap veco Jaungadu (14.janvāris) vairāk nokrišņu, vējains. Dažviet nokrišņi, kas pārsvārā sniegs, var būt stipri. Pastiprinoties vējam, putinās, ceļi slideni. Mēneša otrajā pusē, laikā ap Bašķi (20.janvāris) un vēlāk, var pastiprināties sals un dažviet skaidrās naktīs temperatūra var nokrist līdz -15, -20°C. Bet ilgi tas nebūs, jo mēneša beigās atkal būs atkušņi, vējains, sniegs, slapjš sniegs un lietus. Ceļi slideni. Nākamais aukstuma vilnītis sekos pēc divām nedēļām februārī.

Kopumā janvāris rādās būt bagāts ar dažāda veida nokrišņiem un temperatūru ziņā ar noslieci uz siltāku. Mēneša vidū un beigās brāzmaini vēji.

Bijušais dārznieks par ziemu

Šorit satikos ar sirmo dārznieku un, kā vienmēr Jaunā gada pirmajās dienās, apmainījāmies laba vēlējumiem. Protams, jautāju, kādu ziemu šogad redz vecais dārznieks. Kā parasti, viņš šķelmīgi smaida. Pakašāja savu sirmo, bārdaino zodu un

atsmēja, - šī būs piektā siltā ziemā un pēc tam būs piecas aukstās... Kāpēc tā? – es biju pārsteigts, nu gluži kā no mākoņa nokritis. Sirmais vīrs pagrozīja galvu, un labās rokas piecus pirkstus pacēlis, atbildēja: "Dabā ir tāpat kā šai rokai - pieci pirksti! Ja bija auglīgs gads, tad sekos bāda gads". Turpinājumā jau plaši smaidot, viņš teica: "Ja pasaules vienā galā deg, tad otrā slīkst. Ja kaut kur salst, tad citur kalst. Daži brīnās, ka pasaule sasilst. Bet citi, ka atdziest. Kuram taisnība? Katram sava taisnība! Kā teica vecais ūdens, tad i tev Pance, i tev Made, i tev Joske taisnība..." Bet jūsu visu taisnība ir viena īsta taisnība...

Sarunas gaitā runājām par dabu, laika apstākļiem un dzīvi. Vecais dārznieks teica: "Mūspusē sniegs četrreiz sniga un četrreiz nokusa. Turpmāk būs līdzīgi. Šoziem būs vairāki atkušņi, starp kuriem četras dienas ar salu. Ar sniegu tāpat. Ziema būs gara, līdz Lieldienām (1.aprīlis), bet raiba kā dzeņa vēders..."

Parunājies atvadijos ar vēlējumu: "Baltu ziemu!". Arī šoreiz, tāpat kā pirms septiņiem un pieciem gadiem, viņš man dāvināja grozu ar lieliem un skaistiem tumšsarkaniem āboliem. Un vēlējums arvien tas pats, bet Viņam šogad apalji 90!

VILIS BUKŠS

Informē VID

No 2018.gada – jauna uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas kārtība

Nodokļu reformas laikā veiktās izmaiņas ar šī gada 1.janvāri paredz konceptuāli jaunu uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) maksāšanas kārtību. Turpmāk UIN likme būs 20%, taču tā būs jāmaksā tikai no tās peļņas daļas, kas tiks sadalīta vai izmaksāta dividendēs, vai arī izlietota tādiem mērķiem, kas tieši nav saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību, savukārt reinvestētajai peļņai UIN vairs netiks piemērots. Turpmāk vairs nebūs jāveic arī UIN avansa maksājumi.¹

Nodokļa likme

Ar šī gada 1.janvāri UIN likme būs 20%. Reinvestētajai peļņai tiks piemērota 0% likme. UIN 20% apmērā būs jāmaksā tikai no tās peļņas daļas, kas tiks sadalīta vai izmaksāta dividendēs vai arī izlietota tādiem mērķiem, kas tieši nav saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību. Nosakot ar UIN apliekamo bāzi, ar nodokli apliekamo objektu vērtību dala ar koeficientu 0,8.

Nodokļa nomaksas un deklarācijas iesniegšanas kārtība

Sākot ar 2018.gadu, UIN piemērošana ir pārcelta no peļņas gūšanas brīža uz peļņas sadales brīdi. Tas nozīmē, ka 2018.gadā UIN maksājums tiek atlikts līdz brīdim, kad uzņēmuma peļņa tiek sadalīta vai citā veidā novirzīta tādiem izdevumiem, kuri nenodrošina nodokļa maksātāja turpmāku attīstību. Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi veido sadalītā peļņa un nosacīti sadalītā peļņa.

Nākamgad mainīsies arī taksācijas periods – turpmāk tas būs kalendārais mēnesis; atsevišķiem nodokļu maksātājiem – ceturksnis. Tas nozīmē, ka par periodu no 2018.gada janvāra līdz jūnijam nodokļu maksātājam jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā viena UIN deklarācija un nodokļa maksājums jāveic līdz 2018.gada 20.jūlijam. Savukārt pārējos 2018.gada mēnešos UIN deklarācija jāiesniedz katru mēnesi (ja uzņēmumam veidojas ar nodokli apliekams objekts konkrētajā mēnesī) un nodoklis jānomaksā līdz nākamā mēneša 20.datumam. Ja nodokļa maksātājam neveidojas ar nodokli apliekams objekts konkrētajā mēnesī, tam ir tiesības deklarāciju neiesniegt (izņemot deklarāciju par pārskata gada pēdējo mēnesi).

Nodokļa piemērošana dividendēm

Ja no uzņēmuma peļņas, kas gūta, sākot ar 2018.gada 1.janvāri, tiks aprēķinātas dividendes, tad uzņēmumam būs jānomaksā UIN 20% apmērā. Savukārt fiziskajai personai – dividenžu saņēmējam - no šīm dividendēm nebūs jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

UIN atvieglojumi par uzņēmuma veiktajiem ziedoņumiem

Turpmāk uzņēmums par pārskata gada laikā veiktajiem ziedoņumiem varēs piemērot UIN atvieglojumu vienā no trim veidiem:

□ Uzņēmums var neiekļaut taksācijas periodā ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, taču ne vairāk kā 5%

apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc aprēķinātajiem nodokļiem;

□ Uzņēmums var neiekļaut taksācijas periodā ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, taču ne vairāk kā 2 % no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba īņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

□ Uzņēmums var samazināt nodokļa summu, kura aprēķināta par dividendēm. Šajā gadījumā atvieglojuma summa ir 75% no ziedotās summas (bet ne vairāk kā 20% no nodokļa summas, kas aprēķināta par dividendēm). Uzņēmums varēs piemērot atvieglojumu ziedotājiem, ja tas pārskata gada laikā ziedos sabiedriskā labuma organizācijām, budžeta iestādēm vai valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētās funkcijas.

Plašāka informācija par izmaiņām uzņēmumu ienākuma nodokļi pieejama VID informatīvajā materiālā. Vairāk informācijas par uzņēmumu ienākuma nodokli, tā likmēm, deklarāciju iesniegšanas un nodokļu nomaksas termiņiem - VID mājaslapā. Kopumā plašāka informācija par to, kā nodokļu reforma ietekmēs dažādas iedzīvotāju grupas, pieejama VID tīmekļvietnē sadalīs privātpersonām un uzņēmējiem "Kā mani ietekmēs nodokļu reforma?", bet sadalījā "Aktualitātes/Notikumi" pieejama informācija par VID bezmaksas semināriem, kā arī jau notikušo semināru prezentācijas un video materiāli. Informācija par nodokļu reformu pieejama arī Finanšu ministrijas mājaslapā un Saeimas mājaslapā.

Apsveikums

Atnāk dienas,
Aiziet dienas,
Gadi vijas gredzenā.
Balti sniegi, zelta sapņi
Satin dzīvi kamolā.

Milā māmiņa, vecmāmiņa **Ināra Gorohova!**

Apsveicam Tevi dzimšanas dienā!
Tu mums esi vienīgā palikusi. Esam visi tālu prom no
Tevis. Atceries, mēs Tevi ļoti mīlam un
bieži par Tevi domājam.
Tavi bērni, mazbērni no Latvijas, Lietuvas, Anglijas

Kur mācīties?

LLKC BALVU KONSULTĀCIJU birojs plāno organizēt mācības par tēmu "Uz tirgu vērsta bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošana". Mācību kursu apjoms 56 stundas. Mācību kurss ietver - bioloģiskās produkcijas ražošana, prasības pārstrādei, produktu sertificēšanai, markēšanai, realizācijai tirgū. Mācību dalībnieks ir Lauku atbalsta dienesta klients, dalība mācības ir bez maksas. Dalībnieku skaits ir ierobežots. Interesentus aicina pieteikties, zvanot pa tālr. 29100902, 27874785 līdz šī gada 24.janvārim.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspastrade.lv

SIA "AIBI"
iepērk liellopus,
jaunlopus,
teļus, jērus.
Augstas cenas.
Tūlītēja samaksa. Svari.
Tālr. 20238990.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
IEPĒKAM ARĪ NOMEDĪTUS
BRIEZUS UN ALŅUS.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 25573447, 26185703.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk**
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Renem"
iepērk: jaunlopus,
liellopus, aitas.
Elektroniskie svari.
Samaksa skaistārā namākā vai ar
pārskaitījumu.
Piedāvājam darbu lopu
savīcējam un lopu kārējam!
Tālr. 653-29997; 29996309;
26447663; 29485520;
vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv
Zvanīšanas aizmīns kārti nešēji!

Z/S "Madera" iepērk
MĀJLOPUS.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26563019.

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 26489727, 27270205.

SIA "SENDIJA" pērk lapu, skuju
koku taru, malku, papīrmalku.
Cirsmas, mežus ipašumā. Zarus
šķeldošanai mežā pie ceļa.
Pērk zāģētavu ražošanas
atgriezumus, skaidas.
Tālr. 29495199, 29183884.

Nopirkšu motociklu JAWA un
rezerves daļas. Tālr. 27802708.

Pērk T-16, T-25, T-40, MTZ 50/52/
80/82 un traktora piekabi jebkādā
kārtībā par jūsu noteikto cenu.
Tālr. 22477403.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus,
jērus. Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas bioloģiskajiem
lopiem. Tālr. 62003939.

Edmunds Zelčs ar ģimeni no
sirds pateicas Ziemassvētku
rūķiem - Ritai un Olegam
Borisoviem.

**Pateicības
vārdi**
Ikvienam
ir iespēja īsi
un konkrēti
pateikt
paldies
kādam
labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas nemaksās -
tikai 3 euro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Dažādi

Apsardzes kursi, neklātienē.
Tālr. 26336910.

Pie laimētavas "Feniks" atrasta
atslēga ar kabatas baterijas
piekariņu. Interesēties redakcijā.

5.janvāri Balvos, Partizānu -
Daugavpils ielas krustojumā,
pieklīdis suns. Meklē saimnieku.
Zvanit pa tālruni 29445114
(pašvaldības policija).

Projekts

Balvos realizēts uzņēmuma "ASNA-G" LEADER projekts Nr. 17-07-AL19-A019.2101-000010 ar nosaukumu "Masīvkoka kvalitatīva pārstrādāšana un ražošana mikrouzņēmumā IK "ASNA-G". Projekta rezultātā iegādāta platlentas slīpmāšina, kam attiecīnāmo izmaksu summa ir EUR 17545,00. Publiskais finansējums (ELFA fonds) no šīs summas ir 70% - EUR 10150,00.

Projekta isticnotājs Nauris Pomers izgatavo masīvkoka mēbeles pēc individuāla pasūtījuma. Tālr. 26323401.

Balvo realīzēta projekta "ASNA-G" LEADER projekts Nr. 17-07-AL19-A019.2101-000010 ar nosaukumu "Masīvkoka kvalitatīva pārstrādāšana un ražošana mikrouzņēmumā IK "ASNA-G". Projekta rezultātā iegādāta platlentas slīpmāšina, kam attiecīnāmo izmaksu summa ir EUR 17545,00. Publiskais finansējums (ELFA fonds) no šīs summas ir 70% - EUR 10150,00.

Projekta isticnotājs Nauris Pomers izgatavo masīvkoka mēbeles pēc individuāla pasūtījuma. Tālr. 26323401.

1991.GADA BARIKĀŽU DALĪBNIEKI, ģimenes un atbalstītāji!

12.01.2018. plkst. 16.00

tiksimies

BALVU NOVADA MUZEJĀ!

Atcerēsimies, plānosim sadarbību ar skolām un kopīgu braucienu uz
Rīgu, svinēsim...

Lidzi jāņiem – labs noskaņojums un neliels "grozinš".

Tel. uzzinām – 28352770 Iweta.

* Ja esat veikuši mazāku apmaksu
par norādīto, samazināsies Jums
saņemto laikrakstu skaits

Lūgums visiem, kuri par "Vaduguns" abonēšanu maksājuši bankā, pārskatiet savus maksājumus! *

Abonēšanas cena 2018.gadā ir :

1 mēnesis
4.95

Piedāvā darbu

VAS "Latvijas Pasts" Šķilbēnu pasta
nodaļa aicina darbā PASTNIEKU-CI

AUTOMOBILA VADĪTĀJU ar B
kategorijas auto vadītāja aplieciņu un
personīgo auto. Piedāvājam stabili
atalgojumu un sociālās garantijas,
amortizācijas maksu un papildus
mainīgo algas daļu.

Tālrunis informācijai 27891549.

Pārdod

Pārdod sarkanos ķieģeļus.
Tālr. 25772891.

Pārdod, izīrē dzīvokli.
Tālr. 28662407.

Pārdod MB E220, 1996.g., jauna TA,
EUR 1500. Tālr. 20272913.

Pārdod vai maina sausu, skaldītu
malku pret veciem motocikliem.
Tālr. 26425960.

Pārdod pārtikas un lopbarības
kartupeļus ar piegādi.
Tālr. 20478394.

Līdzjūtības

Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.

Izsakām līdzjūtību **Laimonim**
Ruņģim un pārējiem tuviniekiem,
brāli **DAINI** mūžības celā pavadot.

Pušpuru ģimene

Dusi saldi, miļo tētiņi,
Mūža miegs lai tev ir salds,
Auklēs tevi rasas riti,
Ziedi klās un sniedzījš balts.

(A.Krūklis)

Izsakām patiesu līdzjūtību
Guntaram, Mārim Ruņģiem,
Gunitai Sirmacei ar ģimeni,
pavadot **TĒVU** mūžības.

Bušu ģimene

Tava miļa vecmāmiņa
Mūža miegu aizmigusi.
Nedzīdēsi viņas soļus,
Neteiks gudru padomīnu.

(Latv.t.dz.)

Šajā sāpju un skumju brīdi klusi
mierinājuma vārdi un patiesas
līdzjūtību **Reinim Gabrānam,**
VECMĀMINU mūžības celā
pavadot.

Tilžas vidusskolas 12.klases
skolēni un audzinātāja

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Un mūžības takā skujas smagi krit.
Cik grūti iedegta baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.

Mierinājuma vārdi un patiesas
līdzjūtību **Jevgenijam Zelčam** un
tuviniekiem, MĀMULU mūžībā
pavadot.

Balvu rajona pašvaldību vadītāji

Klusiem soļiem, miljēm vārdiem,
Savu mūžu vadījusi.
Daudz darbiņu mācījusi,
Padomīnu atstājusi.

(Latv.t.dz.)

Mūsu patiesas un dzīja līdzjūtība
Jevgenija Zelča ģimenei
un pārējiem tuviniekiem,
MĀMIŅU mūžības celā pavadot.

Bukšu ģimene

Tu aizgāji gar kokiem, sarmā
klātīem,
Tie soļi gaistošie man mūžam ausis
skan,
Bet gribu, lai tu nekad nezinātu,
Cik grūti tajā bridi bija man.

Izsakām dzīju līdzjūtību **Anrai**
Ločmelei un pārējiem
tuviniekiem, kad mūžības celā
jāpavada **MĀMIŅA**.

Tilžas veikala "MAKS" kolēges
Ingūna un Dzidra

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju aplieciņas Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par studinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējots SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 3240